

10-års jubileum 27-30 augusti

Söderköpings Gästabud

Foto Inger Jansson
Bild från medeltidsdagarna i CREMIEUX FRANKRIKE

För åsikter i artiklar i denna tidning svarar skribenten allena

Vidar Jansson

Från saga till Gästabud

...jag levde mig in i en värld av sagor och sägner som handlade om riddartiden i Europa - medeltiden. Kampen stod mellan det ädla och det onda. Det ridderliga segrade.

Visst kommer jag ihåg när min mor läste folksagor för oss barn på 1940-talet. Jag levde mig in i en värld av sagor och sägner som handlade om riddartiden i Europa - medeltiden. Kampen stod mellan det goda och det onda. Det ridderliga segrade alltid.

Den känsla som folksagorna förmedlade har följt mig i livet. Även om mycket annat har påverkat mig, så har dessa sagor och sägner präglat just mitt förhållande till livet.

För några årtionden sedan kom Jan Guillous trilogi om Arn och maktkampen i 1100-1200-talens Sverige. Denna trilogi öppnade mångas ögon för det som tidigare kallades för den mörka medeltiden. Den blev i högsta grad levandegjord för en mycket stor läsekrets.

Intresset för medeltiden tog fart och det bildades nya "medeltidsföreningar". Dessa tog initiativet till medeltida marknader. Många med riddarspel. Marknaderna blev populära utflyktsmål för hela familjen.

I dag har vi en gigant i klassen marknader - Medeltidsveckan i Visby. Den är en underbar upplevelse. Visby tar emot aktörer, utställare och besökare från hela Europa. Överallt pågår mark-

nader och uppträdanden. För den som inte varit där - besök den!

Medan medeltidsdagar och spel funnits i hela Europa under lång tid, är företeelsen ganska nyvaken i vårt land. Intresset börjar emellertid ta form på allt fler platser. Det är glädjande. Det skapar en djupare förståelse för den medeltida kulturen.

För 10 år sedan tog några eldsjälar upp frågan om det skulle vara möjligt med ett medeltida "gästabud" i Söderköping. Idén förverkligades.

I dag är Söderköpings Gästabud den största medeltida tilldragelsen efter Visby!!!

Genom ett omfattande frivilligt arbete, genom sponsring och stöd från kommunen, lever inte bara Gästabudet vidare - det utvecklas hela tiden. Bara kvalitetsprodukter är välkomna på marknaden. Aktiviteterna under Gästabudet blir allt fler.

Vi söderköpingsbor är stolta över Söderköpings Gästabud. Vi sänder många tack-samhetens tankar till de som startat och till de som för Gästabudet vidare.

Vidar Jansson

Borum Dammsätter
614 90 Söderköping
0121-42135
mobil 070-3108370

e-post
info@lillatidningen.com

Hemsida
www.lillatidningen.com

Ansvarig utgivare
och redaktör
Vidar Jansson

Artiklar och insändare
helst som e-post
eller via vår hemsida
www.lillatidningen.com

Layout
Vidar Jansson

Grafisk produktion
Vidar Jansson

Tryck
Pressgrannar AB

Gruppförändelse
till hushåll i och områ-
den kring Söderköpings
kommun

Tidningen är religi-
öst och partipolitiskt
obunden

STADSKÄRNAN I
Söderköping

Handla lokalt med unikt mynt!

Under 2014 såldes det mynt för över 100 000 kronor i Söderköping! Myntet är unikt och har tagits fram för att få handeln att stanna kvar i vår stad. Myntet fungerar som ett traditionellt presentkort och gäller hos föreningen Stadskärnans medlemmar, se www.isoderkoping.se

Myntet finns i valörerna; 100, 250 samt 500 kronor och går att köpa hos Guldmakeriet, Turistbyrån och på Söderköpings Brunn. Under Gästabudet finns myntet även till försäljning på Storgatan.

Föreningen Stadskärnan önskar Dig trevlig handel i Söderköping!

AMENDOR
EKONOMISERVICE AB

Redovisningsbyrå

Söker du en redovisningsbyrå med lång erfarenhet och kunskap i många olika branscher så hör av dig till:

info@amendor.se Peter Jansson 070-755 95 60

Professionell hjälp när det behövs

ELCENTER
i Söderköping AB
Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70
Din lokala installatör
Företaget som leder strömmen
www.elcenter.se

Nimblit AB
Utveckling av mjukvara
för Linux & Windows.
Webbappar Beräkningar
Plätgatan 1, Söderköping
www.nimblit.se

Söderköpings
Djurklinik
ARTROKLINIKEN
Leg. vet. Krister Julinder
0121-10065

www.animalartroclinic.se
animalartroclinic@telia.com

Gästabudet firas med en ny örtug (medeltida silvermynt)

På medeltiden slogs det mynt i Söderköping. Små penningar, tunna som äggskal. Tjockare örtugar som klingade skönt av silver. Myntet var fortfarande inte var mans lön utan betalningen skedde oftast i varor. I Söderköping, som var en betydande handelsstad, var mynt mer utbrett som betalningsmedel.

I år kommer det att finnas en ny örtug av den typ som fordom slogs i staden. Denna gång för att fira Söderköpings Gästabud och dess betydelse för medeltiden idag.

Myntet kommer att finnas till försäljning i Brunnsparken. Fredrik har varit fascinerad av medeltiden i ca 15 år och blev för 12 år sedan myntsamlare. Redan från första myntet var det svensk medeltid som gällde. Det är det lite mystiska kring

**Möt Fredrik Lundin,
ung numismatiker
som fastnat för medeltiden!**

Knut Eriksson 1160-1196

Valdemar Birgersson 1250-1275

de anonyma mynten som lockar. Hans primära samlarområde är svensk medeltid, men lite utanför huvudsamlingen finns också vikingatidens myntimport, romerska mynt och även de antika grekiska mynten.

Fredrik är medlem i Linköpings myntklubb, "Skilling Banco", och har genom klubbtillhörigheten fått mycket stor erfarenhet som annars inte är så lättillgänglig.

är även medlem i Linköpings Medeltidsförening "Liunga", som försöker återskapa historiskt hantverk och dessutom erbjuder trevlig samvaro för de som till och från vill flytta in i en "medeltidsbubbla". I båda föreningarna är alla intresserade välkomna, nybörjare som erfarna.

Söderköpings Gästabud 2015 är Fredriks första event där han kombinerar sitt myntintresse och reenactmentintresse.

Kom gärna förbi för en liten pratstund i numismatikens anda, titta på mynten, och för den som vill finns det möjlighet att införskaffa ett eget exemplar.

Fyll pennningpungen!

"Nyheter i parti och minut"

av Hans Fredriksson

På löpsedlar läser vi om vad som hänt
Kan hända att det mesta redan är känt
För nästan allt som enligt bladet hände
Är bara olyckor, krig jämmer och elände

Någon reporter från krig uti världen
Rapporterar hem till den lugna härden
Hur våldsamma herrar utan någon etik
För att nå toppen kan gå över lik

Och får man inte en topposition
Så fixar man lurigt "nån" explosion
Och de som får lida när sådant händer
Är vanligt folk oavsett länder.

Men de största rubrikerna går åt till annat
Det är som om nyhetsrubrikerna stannat
Allt som nu möter dig med storstilad font
Är veckotidningsskvaller i enad front

Där står om att i Bonde som söker fru
Det inte riktigt tände till när de blev "tu"
Och där det nu hänt att de blivit ett par
Den ena parten ilsknar till packar och drar

Att "Robinsonsfolket" detta näpna gäng
Med olika parter har krupit i säng
Och att någon såg "Madde" med en ny kille
Hon blev fotograferad fast hon inte ville

Kan det "va" av intresse att känna till
Att Hillory åter är kär i sin gamla Bill
Jag struntar väl blankt i deras kurtis
Och samma gäller väl Mat-Tinas spis

Sen har vi på orten ett evigt klänge
En sak som kan engagera länge
Det dryftats i decennier var, när och hur
Så länge att Vägverket snart kliver ur

Snart har man dryftat om förbifarten
Den tid det tog att bygga för Platen
Den gåtan har tydligen ett mycket hårt skal
Hur man tar sig över Göta Kanal

Malmqvist Plåtslageri AB

Albogaleden 2 Söderköping
Tel: 0121-21362
Mob: 0709-567723

**Företaget som leder
vattnet åt rätt håll**

info@malmqvistsplatslageri.se

Goda grannar,
trivsel och trygghet

Kom och upptäck våra trevliga bostadsområden
i Söderköping – nära både centrum och naturen

 Ramunderstaden
BO DÄR DU VILL LEVA

Telefon 0121-196 02 / www.ramunderstaden.se

Kyrkparken är platsen där mycket händer!

Marknaden är som vanligt full av medeltida känsla och inspiration. Här finns det mesta: Glas, keramik, smycken, kläder, vapen, smide, träföremål, musikinstrument, tyger, doftande kryddor, godis och kött i bröd. Här finns också flera skickliga hantverkare som visar sitt kunnande och som aldrig tröttnar på dina frågor. Du kan också prova t ex smide och tovning i de workshops som finns.

För alla med riddarambitioner och barnasinne finns det många möjligheter – knivkastning, ykastning, armborstskytte,

svärdshugg. När vapnen är provade kanske man vill testa sina färdigheter till häst. Barn får hantera lans från ponnyryggen och vuxna kan skjuta med båge från en trähäst. Den som vill ge sig på en riktig fight antrar Gröna Drakens stock och sopar till motståndaren med en kudde. Söker man lite lugnare spänning kan man satsa på den gulliga musrouletten.

I parken ligger också stadshistoriska museet där S:t Ragnhilds Gille ställer ut medeltida föremål och i S:t Laurentii kyrka duggar programmen tätt – nyheten för i år är kyrkoäventyr

för barn och medeltida hantverk för barn samt guidningar av kyrkan.

Musik, eldshower och gyckel kommer att få dig att stanna extra länge i parkens myller – eller vad sägs om Arkadia, TRiX, Mareld, Sjal, Vagando och Krabat.

Distriktsveterinärerna har ordet

Sedan hösten 2003 har vi varit i lokalerna vid SM huset i Söderköping. Vi har nu byggt om för att anpassa verksamheten till det ständigt ökande underlaget på smådjursidan. Vi har fortfarande kvar den ambulanta verksamheten på häst och lantbruksdjur.

Vi har sedan tidigare ett lab med de vanligaste blodanalyserna, mikroskop, ultraljud och utrustning för bakteriell odling och vi har nu passat på att öka lokalerna även där. Vi gör en del bukkirurgi då vi har stor nytta av vår narkosutrustning.

Röntgen är något vi saknat som hjälpmedel både vid akuta fall av t ex skada på dagtid och vid t ex utredningar och rutinmässiga höftleds/ armbågsröntgen för registrering i Svenska Kennelklubbens (SKK's) register.

Röntgenutrustningen har varit i gång sedan oktober 2014, och har använts nästan dagligen.

Vi har ökat bemanningen, förutom de 4 veterinärerna i Söderköping och 2 i Valdemarsvik, har vi nu legitimerade djursjukskötare på båda ställena.

Vi har drop in för vaccinering och enklare åtgärder på onsdagskvällarna i Söderköping och beredskap dygnet runt året om.

Kom gärna och besök oss!

Veterinär Per Germundsson
och Leg. djursjukskötare
Annette Wallin
vid röntgenutrustningen

John Hennings
Fysioterapi

John Hennings
- Leg. Sjukgymnast
- Specialiserad på fotrelaterade besvär
- SuperSole™ -skoinlägg
www.hennings-fysio.se

Tel. 0121-148 49   Prästgatan 4, 614 30 Söderköping

Sörby Gästgivargård
Gårdsbutik & Café

Tack alla kunder för en händelserik och trevlig sommar. Nu satsar vi på **Skördemarknad med lokala hantverkare mm den 26/9 kl 10-16.**

Öppettider lågsäsong:
Torsd 13-18, Fred 6-18, Lörd-sönd 10-18.
Välkomna till oss på Sörby!
Med vänliga hälsningar
Elvy & Hans Sundell
Telefon till Elvy 0730-310510

Kunglig grace i Brunnsparcken!

Stora svarta konungahästar, eller frieserhästar som de är, kommer under årets Gästabud bjuda oss på fagert ögongodis. Både i korteger på gator och torg samt på arenan i kortare uppvisningsföreställningar får vi bekanta oss med detta vackra fyrbenta väsen som så ofta är porträtterade på gamla målningar tillsammans med kungar och adel.

Frieserhästen tillhör en av de äldsta nu levande hästraserna i världen och rasen har sitt ursprung i provinsen Friesland i Nederländerna och Nordtyskland. Frieserhästar finns omnämnda redan i skrifter från romartiden, d.v.s. tiden strax före och efter Kristi födelse. Romarna uppskattade hästrasen mycket, bland annat för dess intelligens och styrka.

Medeltiden

Under medeltiden var Friesland känt för sin avel av en stor och tung stridshäst som kunde bära upp en riddare med full rustning under strid. Under tidsepokens korståg blandades frieserhästen med arabisk fullblodshäst, men behöll trots detta sin egna karaktäristiska elegans, tyngd och kraft. Vid den här tiden kunde frieserhästen ha flera olika färger.

Nyare tider

Under 1500- och 1600-talen förädlades rasen genom inkorsning med spanska hästar. Det var under den här tiden vanligt att adeln och hoven i Europa korsade inhemska raser med hästar av spansk blod för att förädla den egna rasen och tillika lät Karl X Gustaf importera ett tiotal frieserhingstar till Ottenby Kungsgård på Öland, i syfte att förbättra den svenska kavallerihästen. Det finns för övrigt en känd målning av Karl X Gustaf sittande på en ståtlig frieserhingst.

Under det åttioåriga kriget 1568-1648 mellan Nederländerna och Spanien, förde spanjorerna med sig andaluciska hingstar som korsades med friesiska ston. Flera berömda stuterier och furstehov hade frieserhästar som paradhästar och för representation. Frieserhästarna beskrivs ofta vid den här tiden som "dansande" hästar på grund av sina speciella travrörelser.

Vid 1800-talets början skedde, av militära skäl, en avgörande förändring för stridshästens utveckling. Hästen skulle nu vara lättare och snabbare än tidigare. Detta innebar att många av de äldre hästraserna försvann, men av olika skäl överlevde några av de barocka hästraserna som Kladruber, Lipizzaner,

Andalucier, Lucitano och Frieser. Det gemensamma spanska blodet innebär att dessa raser är besläktade med varandra.

Frieserhästen användes under hela 1800-talet och in på 1900-talet som jordbrukshäst men hade hård konkurrens från bl. andra Oldenburgare och Ardennerhästar.

Frieserhästen var nära att dö ut och många Friesländare var ytterst oroade över denna utveckling. Man enades om att bilda en stambok för den "friesiska" aveln, med syfte att rädda rasen. 1879 grundades FPS – "het Friesch Paarden Stamboek" och ett noggrant och långsiktigt avelsarbete påbörjades och är idag Hollands äldsta stambok.

Trots detta fanns det 1913 endast tre stambokförda avelsingstar. Avelsmålet vid den här tiden var just att få fram en stor och kraftig häst som kunde användas inom jordbruket och under mellankrigstiden återhämtade sig rasen för att på 1960-talet åter hamna i en djup kris. Jordbrukets rationalisering med införandet av traktorer och moderna redskap hade gjort frieserhästen onödig som arbetshäst inom det nederländska jordbruket.

Tack vare ett ökat välstånd och mera fritid fick ändå frieserhästen en ny chans.

En familjemedlem eller tävlingskamrat

Frieserhästens karaktäristiska rörelse och högt ansatt huvud i kombination med den svarta lite grövre kroppen, lång man och mycket hovskägg ger ett maffigt och stabilt intryck. Med sina underbara vackra o kloka ögon är det sällan någon som inte faller för dessa fagra djur. När sociala medier skriver om Frieserhästen så omnämns de ofta som "svarta pärlor" eller "konungahästar" just för att de utmärker dig med sin enorma elegans och starka personligheten.

Genom sin höga intelligens, följsamhet, mångsidighet och, inte minst, genom sin yttre skönhet har rasen blivit mycket uppskattad både som tävlingshäst och fritidshäst då den är ytterst lämpad som körhäst och dressyrhäst. Man kan även se den inom fälttävlan och hoppning.

Frieserhästen börjar bli allt vanligare på tävlingsbanor runt

om i världen, där den också skördar stora framgångar. Den används också, framförallt i Tyskland och USA, som showhäst i olika sammanhang eftersom den är så i ögonfallande och lättlärd.

Idag finns det närmare 30.000 frieserhästar, med stor spridning över hela världen. Avelsarbetet styrs idag nästan helt av FPS i Nederländerna. Hittills oerhört framgångsrikt – frieserhästen dansar igen!

Svenska frieserhästföreningen, SFHF, som är en dotterförening till ursprungsföreningen holländska KFPS, verkar för en ökad kännedom om rasen och dess användning samt för att främja den svenska aveln och därmed bidra till att bevara frieserhästens utseende och karaktär så som den har varit i många hundra år.

Söderköpings Gästabud 2015

Vi är en grupp "frieserälskare" som nu intar Söderköping med glädje för att medverka i konungahästarnas framträdande på arenan i Brunnsparcken.

Vi kommer stolta på sex stora Frieserhästar och kallar oss för "Skymningsryttarna"... För vad kan vara maffigare än stora svarta hästar som dyker upp ur sensommardimma och skymning?

Två av gruppens deltagande hästar, Nylsk och Tomas, har varit synliga vid tidigare Gästabudsår men nu vill vi tillsammans med kamrater visa upp oss mer och sprida fägring så väl i korteger som på arenan.

Vi önskar er alla hjärtligt välkomna att hälsa på hos oss och våra hästar i Brunnsparcken!!!

Caroline (producent) med Nylsk, 10 år, hingst.

Rebecka med Tomas, 9 år, valack.

Lisa med Luna, 8 år, sto

Sofia med Martha H, 11 år, sto

Caroline med Yfke, 9 år, sto

Ulrika med Ulrike, 9 år, sto

Korp och Robert privat och företaget Korps historia

Robert

Korp

Korp Wallman växte upp i Bollnäs i Hälsingland och hade redan som liten olika företagsideer. Tog sticklingar av föräldrarnas krukväxter för att sälja i sin lilla plantskola, tillverkade prisrosetter till kaninhoppningstävlingar, sålde fröer, sydde olika små saker för att sälja mm.

Älskade att lära sig och göra olika hantverk. Sydde även lite egna medeltidskläder på mammas symaskin.

- När jag flyttade till Uppsala 1996 för att plugga så lämnade jag alla kompisar och aktiviteter och undrade vad jag skulle hitta på på min fritid. Hade hört talas om Levande Rollspel och tyckt att det verkade roligt. Ringde därför riksförbundet och frågade om det fanns några föreningar i närheten. Så började det. Jag tyckte att rollspelandet var roligt men var nog ännu mer förtjust i att skapa kläder och utrustning till rollkaraktären. Att sy kläder blev min specialitet. Snart började jag även sy kläder på beställning till andra Levande rollspelare. När jag avslutade min utbildning till husdjursagronom bestämde jag mig för att starta företag med inriktning. Vikingatida och medeltida dräkter. Företaget utvecklades så småningom till att fokusera mer på att sälja material till kläder samt

olika tillbehör än att sy kläderna. Företaget startades i Surahammar i Västmanland, flyttade snart till Sättra Brunn (också Västmanland).

År 2004 träffade jag min man och numera kollega och år 1995 flyttade vi till hans hemtrakter Söderköping vilket vi aldrig har ångrat.

Vi träffades på Leksands medeltidsmarknad då jag, Korp sålde saker för mitt företag och Robert var där för att hjälpa Riddarna med tornerspelet.

Vår första anhalt i Söderköping var den gamla missionskyrkan på Bielkegatan. En väldigt fin byggnad som passade företaget bra på den tiden. När företaget sedan växte och vi började med mer egen import och fick större lagerhållning så blev den gamla kyrkan alldeles för tungrodd. Vi bar mkt tunga tyger upp och ner för trapporna och bestämde oss därför för att vi behövde en smidigare lokal. Vi hittade en bra lokal ute på Hamraområdet som vi flyttade till för tre år sedan. Vi har trivts bra där

och våra kunder har lyckats hitta till oss trots det avsides läget.

Under dessa år har vi satsat mkt på att utveckla egen import och försäljning som grossister.

Nu har vi bestämt oss för att utveckla butiksdelens mer och hittat en passande lokal på Fixpunkten.

De senaste månaderna har vi nu byggt övervåning med kontorsdel. En fin trappa i butiksdelens. Vi målar väggar och har även målat alla hyllor som skall byggas upp i butiken. Efter årets Gästabud har vi en hektisk månad på oss att flytta alla varor och inreda butiken till invigningsdagen den 3 oktober.

Vårt företag säljer nu tyger och garner i naturmaterial, linne, ylle och siden, samt det mesta man kan behöva till en vikingatida eller medeltida utstyrelse. Allt från bältesväskor, bälten och träskålar till stora wokgrytor i järn dryckeshorn och smycken. Både den som är genuint intresserad av historia och den som

bara vill se ett par moderna linnebyxor eller hitta en fin present kan komma hit.

Vår själ och hjärta är dock alltid kvar i vikingatiden och medeltiden och vi värnar mkt om att använda naturmaterial.

Vi är otroligt glada att vi slog oss ner i just Söderköping. Denna lilla stads invånare är så otroligt positiva och vi känner oss verkligen hemma här.

Privat bor vi sedan 9 år tillbaka i Rökstadtorpet, en liten gård utanför Västra Husby.

När vi inte jobbar i vårt företag Korps eller arrangerar Söderköpings Gästabud så är vi självförsörjande bönder. Mjölkar vår kossa varje morgon, gör ost, smör, yoghurt mm. Slaktar allt vårt egna kött och hämtar äggen i hönsgården. Vi bygger uthus, mockar åt får, gör egen tvål och salva, torkar örter till te, plockar svamp och bär och mkt mer, säger Korp Wallman.

Familjen på sitt lantbruk

Vi flyttar!

Invigning 3:e okt

Margaretagatan 47, Fixpunkten i gränden mellan Willys & Apoteket
Under invigningsdagen har vi öppet mellan 10-18

Ylletyger, linnetyger, garner, medeltid, vikingatid, hantverk

Korps

En ny tid med färre arbeten

Av den globala befolkningen söker 75 % efter arbeten som inte finns!

Vi måste öka tillväxten! Köp och släng mer, arbeta mer, producera mer, öka stressen och miljöförstörelsen!

- Allt för att uppnå det heliga tillväxtmålet.

Eller - vi delar på jobbet och kakan
enorm en flexibel solidarisk arbetstid i takt med behovet.

Jan Clewestam
Politiskt oberoende statsvetare
jan.clewestam.sids@telia.com

**Antag att vi har en mycket lång mur att skrapa och måla. (arbetsmarknaden).
100 personer i arbetsför ålder finns tillgängliga till att göra jobbet (arbetslösa).**

Alternativ A

är att låta 30 personer skrapa och 30 måla. Återstående 40 får rulla tummarna och må dåligt. Några av dessa får någon slags i stort sett meningslös men mycket kostsam terapi som uppmuntran. Alla får någon ersättning för att inte fysiskt gå under.

De som arbetar får betala hela kalaset för de arbetslösa 40 genom skatt på sin lön.

Alternativ B

Alla 100 personerna får göra jobbet. Då arbetsuppgiften går fortare kan arbetstiden förkortas med en eller två dagar i veckan. Alla får något mindre direkt betalt, men behöver inte betala för några som går arbetslösa. Dessutom är levnadsstandarden så hög att ytterligare inkomster tenderar att gå till överkonsumtion. Alla 100 mår bra, får bättre hälsa och kan glädjas av att ytterligare någon dag i veckan få ägna sig åt sin favoritsysselsättning. En kontinuerlig omställning av både antalet anställda och arbetsuppgifter sker ständigt. Utbildning är en färskvara och sker efter behov genom paket av modula kortare kurser.

Fast arbetstid

För nästan fyrtio år sedan blev 40-timmarsveckan lag. Sedan 80-talet har det endast inom vissa fack förekommit arbetstidsförkortning vilket resulterat i en växande strukturarbetslöshet och ojämlikhet. Frågan om arbetstidsförkortning är oftast förknippad med 6 timmars arbetsdag. Någon större diskussion om en *konjunktur-anpassad arbetstid* tycks inte förekomma, trots att den digitala utvecklingens rationaliseringar genererar högre arbetslöshet än nya arbeten.

För 10 år sedan införde Frankrike 35-timmarsvecka. Trots många negativa farhågor visade det sig att för första gången på flera årtionden ökade lönernas andel av BNP. Det vill säga en omfördelning till löntagarnas fördel vilket inte är vanligt i dagens samhälle med stora ojämlikheter.

Inför konjunktur-modulerad arbetstid!

Sveriges värdefullaste tillgång är dess mänskliga kapital; kunskaper och mångåriga erfarenheter, inte malmen eller andra råvaror. Och det är viktigt att alla människor, unga som gamla får bidra med sin kompetens. Många människors identitet och sociala tillhörighet sammanfaller med sitt betalda arbete. Utan det bildas ett vakuum med risk för psykisk ohälsa. Detta gäller även många pensionärer. Rent ekonomiskt är det också en förlust för både samhället och individen att inte utnyttja den tillgängliga kunskap och erfarenhet som finns. Tillämpa flexibel pensionsålder med individuell lönesättning!

Genom att vid högkonjunktur öka arbetstiden och vid lågkonjunktur minska den kan alla bidra. Men arbetstillfällena bör delas solidariskt. De tidvis lägre årsinkomsterna och transfereringarna medför svagare privat överkonsumtion. Andra fördelar är minskad miljöbelastning och möjlighet till ökad jämställdhet. På längre sikt bör en flexibel arbetstid också gynna de enskilda företagen förutsatt att lagstiftningen harmoniseras. Man kan spekulera i om ökad fritid möjligen också kan skapa nya innovativa småföretag.

Staten förlorar en del skatteintäkter men får i gengäld minskade medicinska och sociala utgifter – och förmodligen också en nöjdare befolkning. Skatt på arbete bör omprövas.

Ersätt rekryteringsföretagen med robotar

Rekryteringsföretagen skapar ökade anställningskostnader och onödigt mycket arbete främst för de sökande. I detta fall skulle en "anställningsrobot" medels kravspecifikation i form av digitala frågeformulär gallra ut de 10 mest lämpade kandidaterna, med telefonkontakt reducera dem till 5 för personlig intervju. Detta skapar från början en direkt kontakt mellan parterna.

Ett allomfattande systemskifte till digitalåldern har börjat.

Från jägare & samlare till jordbruks- industri, och nu till digitalsamhället. Alla övergångar har drabbat människor på olika sätt och olika mycket. Så också nu bland annat genom minskat behov av mänsklig arbetskraft. Vid varje skifte har de erforderliga kunskaperna och färdigheterna helt förändrats.

Vid övergången mellan industri- och informationssamhället på 70-90-talet var många människor anställda på företag och institutioner. Sedan inträdde en ökande digitalisering med olika system för mänsklig reducering; kontorsdatorn, datorstyrda verktygsmaskiner, sensorstyrda alarm, call centers mm. Kontorister, verkstadsarbetare, vakter och telefonister blev överflödiga. Nu senast är journalisterna hotade av "skrivrobotar". Välutbildade och erfarna människor som som fortfarande saknar arbete. Allt mer sofistikerad algoritm hjälper människor inom kunskapsområden t. ex. jurister, läkare, medicinare, bilmekaniker, speditörer att hitta i stora datamängder. Det kan antingen underlätta arbetet eller ersätta dem, beroende på hur snabbt deras profession avancerar.

En dator är billigare och pålitligare i drift än en människa. Produkter och tjänster kan göras mångdubbelt effektivare och billigare. En helt otrolig utveckling. *I detta tekniskifte är det människans hjärnkraft som ersätts av digitala "robotar" med artificiell intelligens. Detta innebär att de flesta områden är eller kommer att påverkas.* Troligen blir mer än hälften av arbetsmarknaden berörd och vi får se en snabb reduktion av arbetstillfällena. Nya jobb kommer visserligen att skapas, särskilt nu i en uppgående konjunktur, men på längre sikt blir de betydligt färre och de kräver nya kunskaper. Denna trend är internationell, vilket vi erfar genom massinvandringen som bidrar till vår arbetslöshet. Bara i Afrika söker 18 milj människor per år arbete, och siffran är i stigande på grund av den kraftiga befolkningstillväxten.

Ska vi då sparka sönder de digitala jävlarna i ludditisk anda och återta jobben? Eller ska vi resignera och inse att den gamla goda tiden aldrig kommer igen. Sanningen är att det behövs allt mindre mänsklig arbetskraft i framtiden. Problemet är att politikerna ännu inte har insett det. Allt tal om garanterat arbete inom 90 dagar, eller konstruerade artificiella "arbeten" kan tolkas som att den som lovar det, inte förstår de stora rörelserna som nu sker i världen. Och vi har bara sett början.

Arbetskraftens del av BNP har minskat sedan 70-talet dels på grund av mekaniseringen, digitaliseringen och inte minst globaliseringen. Arbetsintensiva arbeten utlokaliseras till länder med betydligt lägre lönenivå och arbetsförhållanden. Varor som vi importerar, reducerar behovet av inhemsk oskolad arbetskraft. Många arbetsintensiva sysslor är i dag helt eliminerade. Men arbetstiden är i stort densamma, därför får färre människor ett jobb i dag. Sedan 2008 har 44 % av amerikanska företag reducerat sin personal på grund av automation, och 47 % fler beräknas göra det inom de närmaste 20 åren. Fler och fler befattningar fordrar specialutbildning för att tillgodose det ökande kravet inom arbetslivet.

Både den privata ekonomin och BNP har stadigt ökat. Både arbetstagarna och företagen har gynnats. Mest företagen. Både utdelningen och aktiekurserna har stigit. Toppchefer har fått allt högre bonusar och avgångsvederlag vilket ökar ojämlikheten i samhället. Allt högre lönsamhetskrav med minimal personal ställts på företagen från storinvesteringarna. Detta skapar både stress och otrevnad bland personal och chefer. Det har också resulterat i ett kösamhälle; "Vänta, det finns ingen som kan ta hand om ärendet nu, men du har könummer 32". Anställ då fler!

Möjliga radikala lösningar att välja bland?

- * **Sänk arbetstiden för alla.**
- * **Beskatta konsumtion i stället för arbete. Då blir det billigare att anställa folk och jobb skapas.**
- * **Beskatta naturresurser. Då stimuleras återvinning och återanvändning – en ekonomi som skulle leda till fler jobb inom renoverings- och reparations sektorn – samt hushålla på naturresurserna.**
- * **Ökad satsning på infrastrukturen vid begynnande arbetslöshet, skulle under många år skapa nya arbeten och få flera gynnsamma samhälls- och miljöeffekter.**
- * **Effektivare matchning på arbetsmarknaden – en arbetsförmedling som enbart förmedlar arbete.**
- * **"Erfarenhet erfordras" - Lägre ingångslöner för oerfaren personal; skapar erfarenhet och fler job.**
- * **Flexibla skröddarsydd utbildning med praktik efter marknadens förestående behov.**
- * **Ta bort arbetsgivarens alla pålagor och slopa avgångsvederlag för alla.**

Gästabudet timme för timme

FREDAG

- 18.00 Vandra till fots genom stadens historia**
Tillsammans med arkeolog Olle Hörfors och guiden Inga-Lill Östlund. Start Rådhuset, gratis
- 18.15 Eldföreläsning med Johanna**
Brunnsparken
- 18.30 TRiX gör världen litet bättre**
Med gyckel, trolleri och akrobatik. Rådhusorget
- 18.30 Riddarnas kortege inför tornerspelet**
Startar från Kanalhamnen.
- 19.00 Gyckelgruppen Mareld**
Gästar med humor, god stämning och jonglering. Kyrkparken. Med stöd av MLI Konsult.
- 19.00 Tornerspel**
Riddarsällskapet Lord Severin Unicorn och hämndlystna pirater drabbar samman i striden om staden Sythercopie. Brunnsparken. Entré 80 kr.
- 19.30 Medeltida musik i nya arrangemang med Krabat**
Storgatan
- 19.30 Underhållning med Vagando**
Med säckpipa, skalmajor, vevlira, flöjter och trummor. Restaurang La Uva, Kanalhamnen
- 19.30 Lyssna till Black Magic Fools**
Ett black/dark metalband som hämtar inspiration från medeltiden. Rådhusorget
- 19.30 Konsert NoMeMus.**
Med Mats Lillhannus och Anneliina Koskinen från Finland. Helgontema. Sång, harpa och orgelportativ. Entré 60 kr. S:t Laurentii kyrka
- 20.00 Medeltida folkmusik med musikgruppen Själ**
Kanalhamnen
- 20.00 Pest & Kolera**
Bjuder på sjukt bra underhållning! Rådhusorget
- 20.00 Konsert med Loke "Undergroundvisans härförare"**
Kyrkparken
- 20.30 Gyckel på riktigt med Bastardus Sans**
En medeltidsinspirerad föreläsning med musik, gyckel och improvisationer. La Uva, Kanalhamnen
- 20.30 Utopia utmanar alla sinnen**
Med Zack, Yocke och Eddie. Brunnsparken

FREDAG

- 21.00 Magiföreläsning med Arkadia**
Med fingerfärdighet, humor och kärt samspel med publiken skapar Arkadia magiföreläsningar för hela familjen. Rådhusorget
- 21.15 Eldföreläsning med Johanna**
Brunnsparken
- 21.30 Medeltidsmetal & fullt ös med Black Magic Fools**
På medeltiden gjorde pesten människors syn på världen mörkare. Människor slutade ta morgondagen för givet. Vem bryr sig? Festa vidare i kväll istället! A-caféet
- 22.00 Utopia utmanar alla sinnen**
Med Zack, Yocke och Eddie. Rådhusorget
- 22.00 Årets Eldshow - Vansinnets Eld**
Gyckelgruppen TRiX bjuder in till en flammande upplevelse där skratt och skräck förenar publiken och artisterna i en resa mot eldens innersta, vansinniga väsen. OBS - i år uppförs showen på scen för att publiken ska se bättre! Tornerspelsbanan, Brunnsparken. Entré 120 kr. Med stöd av Ramunderstaden.

LÖRDAG

- 11.00- Kyrkäventyr för barn**
11.45 S:t Laurentii kyrka
- 11.00- Medeltida varelser**
15.00 Skapande verkstad med Ola Niklasson och Anna-Lena Rydberg. Hagatorget, gratis
- 11.30 Medeltida folkmusik med musikgruppen Själ**
Brunnsparken
- 11.30 Rättprinsessan**
Dockteater för barn från 3 år med KORP. Hagatorget. Fri entré
- 11.30 Riddarnas kortege inför tornerspelet**
Startar från Kanalhamnen.
- 11.30 Kören Halsbandet sjunger i medeltida toner**
Under ledning av Ann-Cristin Hallgren. Brunnskyrkan. Fri entré
- 11.50 Medeltida musik i nya arrangemang med Krabat**
Hagatorget
- 12.00- Örtagården**
15.00 Lär om växter från förr och smaka på föreningens goda soppa. Skönbergagatan 18
- 12.00 Tidedgård i S:t Laurentii kyrka**
Kyrkparken
- 12.00 Pest & Kolera**
Bjuder på sjukt bra underhållning! Storgatan
- 12.00 Underhållning med musicerande arkeologerna i Galtagaldr**
Rådhusorget
- 12.00 Tornerspel**
Prestigefull kamp mellan Sveriges mest dugliga riddare. Brunnsparken. Entré 80 kr. Med stöd av Djurbergs.
- 12.00 Gyckelgruppen Mareld**
Gästar med humor, god stämning och jonglering. Skvallertorget. Med stöd av MLI Konsult.
- 12.00 Vackra melodier och sånger med Skräll**
Kyrkparken
- 12.55 Medeltida musik i nya arrangemang med Krabat**
Brunnsparken
- 13.00 1302 års kungliga kröning**
Ceremonin vid Kung Birger Magnussons kröning 1302 gestaltas av teater Sythercopie och S:t Anna vocalensemble. S:t Laurentii kyrka

KARTA ÖFVER SÖDERKÖPINGS GÄSTABUD

LÖRDAG

- 09.00 Tidedgård i S:t Laurentii kyrka**
Kyrkparken
- 10.00- Drop-in workshop i nålbindning**
12.00 Prova på att nålbinda. Kostnad 40 kr/20 min inkl. garn. Ledare Louise Ström, Spångmurs. Brunnsparken
- 10.00- Pyssel och annat kul för både liten och stor**
15.00 Med Familjecentralen. Hagatorget
- 10.00- Medeltida hantverk för barn**
19.00 Utanför ingången till S:t Laurentii kyrka. Kostar en guldpeng.
- 10.00- Smidesworkshop**
19.00 Gör din egen kapsylöppnare, trollkors eller krok. För alla från 7 år. Kostnad 250 kr för 1 timme. Drop-in. Kyrkparken, Korps läger
- 10.00- Gör ett eget medeltida smycke i keramik**
19.00 Med hjälp av Bengt W Larsson och Ewa Schack. Kopparslagargården, Skönbergagatan 24
- 10.00- Workshop i nålbindning**
19.00 Med Eva Lager, drop-in. 75 kr/halvtimme inkl. garn. Kyrkparken, Korps läger
- 10.00 Guidad tur i S:t Laurentii kyrka**
- 10.00 Gyckelgruppen Mareld**
Gästar med humor, god stämning och jonglering. Hagatorget. Med stöd av MLI Konsult.
- 11.00 Gyckel på riktigt med Bastardus Sans**
En medeltidsinspirerad föreläsning med musik, gyckel och improvisationer. Rådhusorget
- 11.00 Utopia utmanar alla sinnen**
Med Zack, Yocke och Eddie. Brunnsparken
- 11.00- IOGT-NTO serverar medeltida grönsakssoppa**
18.00 Soppa och bröd 30 kr. Vidarlokalens bakgård, Munkbrog. 8
- 11.00 Hälsa på draken Sötнос & drakryttaren Arkadia**
Tillsammans utforskar de marknaden i kyrkparken.
- 11.00 Underhållning med Vagando**
Med säckpipa, skalmajor, vevlira, flöjter och trummor. Hagatorget
- 11.00 "De buttra hertiginnorna"**
Fars med Teater Sythercopie. Fri entré
Kalle mä pipas stuga, vid Drothems kyrka.
- 11.00 Dansuppvissning med Folkungagillet**
Medeltida dans. Framför scenen i kyrkparken.

LÖRDAG

- 13.00 Magiföreläsning med Arkadia**
Med fingerfärdighet, humor och kärt samspel med publiken skapar Arkadia magiföreläsningar för hela familjen. Kyrkparken
- 13.00 Rättprinsessan**
Dockteater för barn från 3 år med KORP. Hagatorget. Fri entré
- 13.00 Underhållning med Vagando**
Med säckpipa, skalmajor, vevlira, flöjter och trummor. Skönbergagatan
- 13.00 Föredrag med NoMeMus**
Fil dr Viveca Servatius om Hildegard av Bingen och spelet Ordo Virtutum. Fri entré. S:t Laurentii församlingshem Medarr: Folkuniversitetet
- 13.00 Lyssna till Black Magic Fools**
Ett black/dark metalband som hämtar inspiration från medeltiden. Kanalhamnen
- 13.30 Medeltida folkmusik med musikgruppen Själ**
Skvallertorget vid Drothems kyrka
- 13.30 Gyckel på riktigt med Bastardus Sans**
En medeltidsinspirerad föreläsning med musik, gyckel och improvisationer. Hagatorget
- 13.30 Kören Halsbandet sjunger i medeltida toner**
Under ledning av Ann-Cristin Hallgren. Brunnskyrkan. Fri entré
- 13.30 Vackra melodier och sånger med Skräll**
Rådhusorget
- 13.30 Medeltida konungahästar**
Föreläsning med frieserhästar. Brunnsparken, tornerspelsbanan. Fri entré
- 14.00- Kyrkäventyr för barn**
14.45 S:t Laurentii kyrka
- 14.00- Drop-in workshop i brickvävning**
16.00 Prova på att väva band med brickor. Kostnad 40 kr/20 min inkl. garn. Ledare Louise Ström, Spångmurs. Brunnsparken
- 14.00 Medeltida musik i nya arrangemang med Krabat**
Kyrkparken
- 14.30 Gyckelgruppen Mareld**
Gästar med humor, god stämning och jonglering. Hagatorget. Med stöd av MLI Konsult.
- 14.30 Underhållning med musicerande arkeologerna i Galtagaldr**
Söderköpings Brunn

Gästabudet timme för timme

LÖRDAG

- 14.30 **Dansuppväsning med Folkungagillet**
Medeltida dans. Framför scenen i kyrkparken
- 14.30 **Uthopia utmanar alla sinnen**
Med Zack, Yokke och Eddie. Kanalhamnen
- 14.30 **TRiX gör världen litet bättre**
Med cyckel, trolleri och akrobatik. Rådhusorget
- 15.00 **Guidad tur i S:t Laurentii kyrka**
- 15.00 **"De buttra hertiginnorna"**
Fars med Teater Sythercopie. Fri entré
Kalle må pipas stuga, vid Drothems kyrka
- 15.00 **Pest & Kolera**
Bjuder på sjukt bra underhållning! Skönbergagatan
- 15.00 **Gyckel på riktigt med Bastardus Sans**
En medeltidsinspirerad föreställning med musik, cyckel och improvisationer. Kanalhamnen
- 15.00 **Berättande konsert med NoMeMus.**
Konsert med Ensemble Leones från Schweiz. Fiddla, luta, sång och tal. Entré 60 kr. Servering av tillugg och dryck i samarbete med Söderköpings Brunn. Brunnssalongen
- 15.30 **Underhållning med Vagando**
Med säckpipa, skalmajor, vevlira, flöjter och trummor. Rådhusorget
- 15.30 **Riddarnas kortege inför tornerspelet**
Startar från Kanalhamnen.
- 15.30 **Underhållning med musicerande arkeologerna i Galtagald**
Skvallertorget, vid Drothems kyrka.
- 16.00- **Tovningskurs**
- 17.30 Tova en hatt med Ami Malm. Kostnad 250 kr + material. Anmäl till Ami vid runstenen i kyrkparken.
- 16.00 **Hälsa på draken Sötmos & drakryttaren Arkadia**
Tillsammans utforskar de marknaden i kyrkparken.
- 16.00 **Tornerspel**
Prestigefull kamp mellan Sveriges mest dugliga riddare. Brunnsparken. Entré 80 kr. Med stöd av Söderköpings Brunn.
- 16.00 **Rättprinsessan**
Dockteater för barn från 3 år med KÖRP. Hagatorget. Fri entré

LÖRDAG

- 18.30 **Medeltida folkmusik med musikgruppen Sjal**
Kyrkparken
- 19.00 **JUBILEUMSFÖRESTÄLLNING!**
Gästabudet firar 10 år - Arkadia och artister från Uthopia, Pest & Kolera och Mareld underhåller tillsammans med musikgrupperna Vagando, Sjal, Krabat och Galtagald. Entré vuxen 100 kr, barn 3-15 år 60 kr. Brunnsparken. Med stöd av HSB.
- 20.00 **Scener ur ett kyrkospel med NoMeMus**
Scener ur Ordo Virtutum, av Hildegard av Bingen. Medverk: Nomemusfestivalens deltagare samt Capella Gotlandica under ledning av Veikko Kiver och Christina Knochenhauer. Fri entré. S:t Laurentii kyrka.
- 20.00 **Mirus rota, det fantastiska hjulet**
Gyckelshow med Bastardus. Å-cafeet
- 20.30 **Uthopia utmanar alla sinnen**
Med Zack, Yokke och Eddie. La Uva, Kanalhamnen
- 21.15 **Eldföreställning med Johanna**
Brunnsparken
- 21.30 **Medeltidsmetal & fullt ös med Black Magic Fools**
På medeltiden gjorde pesten människors syn på världen mörkare. Människor slutade ta morgondagen för givet. Vem bryr sig? Festa vidare i kväll istället! La Uva, Kanalhamnen
- 21.30 **Vackra melodier och sånger med Skral**
Rådhusorget
- 22.00 **Årets Eldshow - Vansinnets Eld**
Gyckelgruppen TRiX bjuder in till en flammande upplevelse där skratt och skräck förenar publiken och artisterna i en resa mot eldens innersta, vansinniga väsen. OBS - i år uppförs showen på scen för att publiken ska se bättre! Tornerspelsbanan, Brunnsparken. Entré 120 kr. Med stöd av Eon.

Nästa nummer av lilla tidningen utkommer den 21 november 2015

SÖNDAG

- 12.00 **Gyckelgruppen Mareld**
Gästar med humor, god stämning och jonglering. Rådhusorget. Med stöd av MLI Konsult.
- 12.00 **Underhållning med Vagando**
Med säckpipa, skalmajor, vevlira, flöjter och trummor. Hagatorget
- 12.00 **Medeltida musik i nya arrangemang med Krabat**
Kyrkparken
- 12.00 **Uthopia utmanar alla sinnen**
Med Zack, Yokke och Eddie. Kanalhamnen
- 12.00 **Försvunna kyrkor i Söderköping**
Guidad tur med arkeolog Mats Magnusson. Start Kanalhamnen. Arr: Östergötlands museum. Gratis
- 12.30 **Slaka Balladforum dansar**
Bjuder även in åskådarna. Hagatorget
- 12.30 **Medeltida konungahästar**
Föreställning med frieserhästar. Brunnsparken, tornerspelsbanan. Fri entré
- 13.00 **TRiX gör världen litet bättre**
Med cyckel, trolleri och akrobatik. Kyrkparken
- 13.00 **1302 års kungliga kröning**
Ceremonin vid Kung Birger Magnussons kröning 1302 gestaltas av teater Sythercopie och S:t Anna vocalensemble. S:t Laurentii kyrka
- 13.00 **Rättprinsessan**
Dockteater för barn från 3 år med KÖRP. Hagatorget. Fri entré
- 13.00 **Gyckel på riktigt med Bastardus Sans**
En medeltidsinspirerad föreställning med musik, cyckel och improvisationer. Kanalhamnen
- 13.00 **Underhållning med musicerande arkeologerna i Galtagald**
Skvallertorget vid Drothems kyrka
- 13.00 **Pest & Kolera**
Bjuder på sjukt bra underhållning! Skönbergagatan
- 13.00- **Workshop i tovning för barn**
- 14.30 Tovning med Ami Malm. Kostnad 50 kr inkl. material. Anmäl till Ami vid runstenen i kyrkparken.
- 13.00- **Medeltida hantverk för barn**
- 15.00 Utanför ingången till S:t Laurentii kyrka. Kostar en guldpeng.
- 13.30 **Medeltida folkmusik med musikgruppen Sjal**
Rådhusorget

LÖRDAG

- 16.00 **Barbariska trädgårdsmästare?**
Jens Heimdahl, kvartärgeolog och arkeobotaniker, föreläser om spår av tidig trädgårdsodling, medicin och ölbrygging i Sverige. S:t Laurentii församlingshem. Fri entré
- 16.30 **Vackra melodier och sånger med Skral**
Kanalhamnen
- 16.30 **Medeltida folkmusik med musikgruppen Sjal**
Söderköpings Brunn
- 16.30 **"De buttra hertiginnorna"**
Fars med Teater Sythercopie. Fri entré
Kalle må pipas stuga, vid Drothems kyrka
- 16.30 **Liunga Pipare spelar**
Musik från Luthers och Michelangelos tid. Med flöjter, krumhorn, fiddla, sång och luta. Drothems kyrka. Fri entré
- 16.30 **Gyckelgruppen Mareld**
Gästar med humor, god stämning och jonglering. Rådhusorget. Med stöd av MLI Konsult.
- 17.00- **Kurs i brickvävning**
- 19.00 Lär dig att trä brickor och att väva band med dem. Kostnad 185 kr inkl. material. Ledare Louise Ström, Spångmurs. Brunnsparken
- 17.00 **TRiX gör världen litet bättre**
Med cyckel, trolleri och akrobatik. Hagatorget
- 17.30 **Medeltida musik i nya arrangemang med Krabat**
Rådhusorget
- 18.00 **Pest & Kolera**
Bjuder på sjukt bra underhållning! Storgatan
- 18.00 **Underhållning med musicerande arkeologerna i Galtagald**
Bondens Creperie & Lanthandel. Kanalhamnen
- 18.00 **Vackra melodier och sånger med Skral**
Rådhusorget
- 18.00 **Tidegård i S:t Laurentii kyrka**
Kyrkparken
- 18.00 **Guidad tur i Söderköpings medeltid**
Start Skvallertorget. Gratis.
- 18.15 **Eldföreställning med Johanna**
Brunnsparken
- 18.30 **Konsert med NoMeMus**
Sånger från 11- och 1200-talens England och Provence. Medv: Miriam Andersén från Sverige och Rebecca Bain, Kanada. Sång, harpa, fiddla och slagverk. Entré 60 kr, Drothem kyrka

SÖNDAG

- 10.00- **Drop-in workshop i brickvävning**
- 12.00 Prova på att väva band med brickor. Kostnad 40 kr/20 min. inkl. garn. Ledare Louise Ström, Spångmurs. Brunnsparken
- 10.00- **Smidesworkshop**
- 16.00 Gör din egen kapsylöppnare, trollkors eller krok. För alla från 7 år. Kostnad 250 kr för 1 timme, drop-in när det passar. Kyrkparken, Korps läger.
- 11.00- **Workshop i nålbindning**
- 16.00 Med Eva Lager, drop-in. 75 kr/ halvtimme inkl. garn, Kyrkparken, Korps läger.
- 11.00- **Gör ett eget medeltida smycke i keramik**
- 16.00 Med hjälp av Bengt W Larsson och Ewa Schack. Kopparslagargården, Skönbergagatan 24
- 11.00 **Underhållning med Vagando**
Med säckpipa, skalmajor, vevlira, flöjter och trummor. Rådhusorget
- 11.00 **"De buttra hertiginnorna"**
Fars med Teater Sythercopie. Fri entré
Kalle må pipas stuga, vid Drothems kyrka
- 11.00 **Medeltidsinspirerad mässa**
Med medverkan av Linköpings gosskör. S:t Laurentii kyrka
- 11.00- **Söndagsskola under mässan**
- 12.00 S:t Laurentii kyrka
- 11.00 **Pest & Kolera**
Bjuder på sjukt bra underhållning! Brunnsparken
- 11.30 **Gyckel på riktigt med Bastardus Sans**
En medeltidsinspirerad föreställning med musik, cyckel och improvisationer. Rådhusorget
- 11.30 **Medeltida folkmusik med musikgruppen Sjal**
Kyrkparken
- 11.30 **Underhållning med musicerande arkeologerna i Galtagald**
Brunnsparken
- 11.30 **Rättprinsessan**
Dockteater för barn från 3 år med KÖRP. Hagatorget. Fri entré
- 12.00- **Medeltida varelser**
- 15.00 Skapande verkstad med Ola Niklasson och Anna-Lena Rydberg. Hagatorget, gratis
- 12.00 **Magiföreställning med Arkadia**
Med fingerfärdighet, humor och kärt samspel med publiken skapar Arkadia magiföreställningar för hela familjen. Söderköpings Brunn

SÖNDAG

- 13.30 **Gyckelgruppen Mareld**
Gästar med humor, god stämning och jonglering. Brunnsparken. Med stöd av MLI Konsult.
- 13.30 **Riddarnas kortege inför tornerspelet**
Startar från Kanalhamnen.
- 13.30 **Magiföreställning med Arkadia**
Med fingerfärdighet, humor och kärt samspel med publiken skapar Arkadia magiföreställningar för hela familjen. Hagatorget
- 14.00 **Medeltida musik i nya arrangemang med Krabat**
Kyrkparken
- 14.00 **Tornerspel med Robin Hood**
Tillsammans med Marion, broder Tuck och Little John kämpar Robin Hood för frihet och rättvisa. Entré 80 kr. Tornerspelsbanan, Brunnsparken
- 14.00 **Underhållning med Vagando**
Med säckpipa, skalmajor, vevlira, flöjter och trummor. Söderköpings Brunn.
- 14.00 **En metropol under hot**
Om krig, plundring och stadsbränder i Söderköpings historia. Föreläsning av professor Dick Harrison. S:t Laurentii kyrka. Fri entré
- 14.00 **Rättprinsessan**
Dockteater för barn från 3 år med KÖRP. Hagatorget. Fri entré
- 14.30 **Pest & Kolera**
Bjuder på sjukt bra underhållning! Rådhusorget.
- 14.30 **Underhållning med musicerande arkeologerna i Galtagald**
Hagatorget
- 15.00 **Avslutningskortege**
Med artister och riddare på häst. Från Brunnsparken till Kyrkparken.
- 15.00 **Medeltida musik i nya arrangemang med Krabat**
Skvallertorget vid Drothems kyrka
- 15.00 **"De buttra hertiginnorna"**
Fars med Teater Sythercopie. Fri entré
Kalle må pipas stuga, vid Drothems kyrka
- 15.30 **Avslutning**
Med cyckel och musik säger vi tack för i år - hoppas vi syns igen 2016! Kyrkparken

Tullan Willén
skriver hur som helst

Semester

Jag började vakna så smått. I halvsol slumrade jag lite med ordet semester. Jag vet ungefär var ordet kommer ifrån ursprungligen och att det betyder skoltermin i en del länder. Men vad betyder det för oss? Se mest eller? Den som ser mest - blir den då utsedd till semestare?

Sen såg vi att väckarklockan visade helt fel - tjugo över ett! Men en koll på våra mobiltelefoner visade samma avvikelse! Vi hade verkligen sovit genom hela förmiddagen båda två! Tänk att jet lag kan hålla i sig så länge - fast vi haft nästan normala vakentider i flera dagar!

Någon sa att en jet lag sitter i lika många dagar som tidskillnaden i timmar. I så fall skulle den hänga kvar i nio dagar.

Vi hade varit på Nordamerikas västkust, närmare bestämt på Vancouver Island i Kanada, mest omkring Ucluelet. Väl där kände vi varken för kajakpaddling, valsafari eller surfing som turisterna annars lockas med. I stället valde vi att vandra på "Wild Pacific Trail". Någonstans beskrivs dessa som oerhört vilda och krävande, men det stämmer inte. Lederna var mycket tillrättalagda, breda och grusade. Det var fint ändå. Den förtrollande regnskogen där stigarna gick hade varit helt ogenomtränglig utan denna rejäla preparering. Oceanens vågor krossades mot skrovliga havsklippor som aldrig blivit slipade av någon inlandsis. Det fanns fina små sandstränder där vi badade.

Vi hann också med att göra ett besök i en liten ort på öns ostkust, Nanoose Bay, där jag bodde en kort tid för 40 år sedan. Allt var förändrat och jag kände inte alls igen husen eller vägarna. Men ändå var platsen helt bekant på ett kroppsligt sätt. Som om de geografiska koordinaterna fanns sparade i mitt lokalsinne. Jag kunde minnas små mänskliga möten från den tiden som jag inte tänkt på under flera decennier. Det är förunderligt vad våra hjärnor har utrustats med!

Och det är ändå den sortens upplevelser som i längden betyder något, oavsett vilka häftiga berg eller torn man bestiger, hur många safaris och vandringar man gör eller världsstäder man besöker. Upplevelserna av hur människorna är som lever på olika platser i världen. Hur påverkas de av omständigheterna i den här geografin och det här samhället? Hur tänker de, vad är viktigt för dem? Det är den nyfikenheten som lockar mig att resa. Under min korta tid på jorden vill jag samla så många intryck att jag kanske till sist kan göra en summering och analys av vad det är att vara människa. Klok - det är vad jag vill bli!

Och det är lätt att komma i kontakt med kanadensarna. De är öppna, positiva och vänliga. Samhället är välstrukturerat, alla är snälla mot barnen.

När jag kom hem efter två veckor kunde jag inte knäppa översta knappen på mina vardagsbyxor. Jag tar alltid detta som en första varning - den farliga övervikten bör-

jar precis så! Och jo, det är sant, i det välmående Kanada såg jag fler överviktiga än i Sverige. Jag påminns än en gång om baksidorna av vårt överflöd. Mänsklig ohälsa och miljöförstöring är resultat av samma vanskötsel av jordens resurser. Och denna vanskötsel är ett större hot mot vår existens än vår inboende ondska. Så tänker jag, och återgår till min vanliga livsföring.

Jag lyssnar mycket på podradio när jag kommer hem till det regniga sommarsverige. Kloket kan man knappast nå enbart genom egna erfarenheter och reflektioner. Det finns så många kunniga personer som förklarar världen, ur alla möjliga aspekter och med utsökta formuleringar. Någon har t ex kunnat bevisa att den som tillbringar en tid i något annat land blir lite mer ödmjuk. Någon påstår att man inte behöver älska sina föräldrar. Några andra kommer nästan överens om att vi inte kan bekämpa det vi anser är onda handlingar förrän vi förstår varför de utförs. Mycket av detta tycker jag mig veta redan, annat är

sådant jag snuddat vid och får hjälp med att formulera.

Mest inspirerande var den person som med lysande retorik beskrev forskningsresultat som innebär att mänskligheten faktiskt har en framtid, men bara om vi ändrar om våra liv och resursanvändningen totalt. Jag skulle så gärna vilja vara med i den förändringen! När jag sökte på nätet för att fördjupa mig upptäckte jag att det fortfarande finns en mycket stark rörelse som går ut på att alla miljöarm och hela resonemanget är fullständigt felaktigt och att vi inte behöver ändra nånting. Då gäller det för mig att veta varför jag väljer att stödja den obekväma synen.

Tyvärr inser jag att en konsekvens av detta ställningstagande är att jag inte borde göra några fler flygresor. Systemet med att köpa utsläppsrätter känns väldigt konstruerat. Säkrast måste vara att låta bli att flyga helt och hållet.

Men hur ska det då gå med min nästa semester?

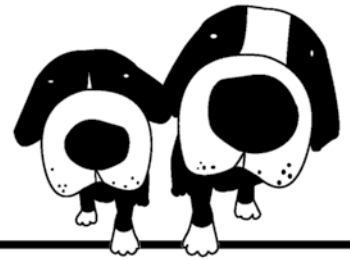
**Slipp vattenplaning
i höstregnet!**

**Kom in till oss för gratis
kontroll av dina däck**

Däckia

Johans Däckservice AB 0121-721730 www.dackia.se

**SÖDERKÖPINGS
HUNDDAGIS & PENSIONAT**

0704-71 07 53

www.skphunddagis.se

Avant R28 uthyres

**Smidig och bra vid mindre och
trånga jobb - bara 110 cm bred**

**För trädgårdsarbete, gödselbäddar,
vedhantering mm**

**Endast maskin: 1500:- första dygnet,
därefter 750:-/dygn**

Maskin med förare: 400:-/tim

0768-933911 owe.b@hotmail.com

Owe Bergström djur & maskin

Priser är exkl moms. Innehar F-skattesedel

**Vi bygger nytt, bygger
till, renoverar, byter ut.
Allt från grund till tak.**

Håkan 0705-777546

www.lbmbygg.se

SOMSTEN

Runqvists Allservice
Härtopt
61493 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707 191926

Har Du en gammal sliten
betongtrappa?
Vill du ha något nytt som inte alla andra har?
Vi lägger på ett nytt cementbaserat yttskikt
Med stenstruktur och den färg Du vill ha
Som passar till huset.
Skön varm yta, matt eller blank
Slät eller sträv med Antihalk.
Du väljer !
Ring 0707 191926 så får du ett pris.
FRÅN 3 750 Kr färdigt och klart
Inkl. ROT-avdrag

Välkomna till
Café Jägmästargården
Söderköping

Östgötadagarna 5 & 6 sept

Tårtbuffé 80:- exkl dryck

Glöm ej att planera in ditt JULBORD !

Öppettider fom 8 sept tis - tors 12 - 19
fred - sönd 11 - 17 Måndagar stängt
Andra tider efter överenskommelse

Mer info på www.cafejagmastargarden.se

Förfrågningar café 0761-383156

Intressanta föredrag av:

Dick Harrison
Jens Heimdahl
Marie Länne Persson
Viveca Servatius

Medeltida bakgårdsträdgårdar

Hildegard von Bingen

Ett tioårsjubileum måste firas med extra intressanta föredrag. Därför har Medeltidscentrum och NoMeMus bjudit hit en fyrklöver av experter som har en fantastisk förmåga att förmedla sina kunskaper.

Givetvis kommer söderköpingsexperten nummer ett – professor Dick Harrison. Han har föreläst flera gånger i Söderköping i fullsatta och mer än fullsatta lokaler. Nu är S:t Laurentii kyrka bokad som föreläsningssal för att bereda så många som möjligt plats. Så passa på! Titeln på föredraget är ”En metropol under hot. Om krig, plundring och stadsbränder i Söderköpings historia”.

Är man intresserad av växter och trädgårdsodling ska man absolut lyssna på Jens Heimdahls föreläsning ”Barbariska trädgårdsmästare? Om spår av tidig trädgårdsodling, medicin och ölbryggning i Sverige”. Jens är arkeobotaniker vid Statens historiska museer och forskar om odling, mat, dryck och medicin i äldre tid. En arkeobotaniker undersöker fröer, rötter, ved och pollen vid arkeologiska utgrävningar och kan dra en massa spännande slutsatser utifrån det om odling, matkultur, medicin, djurfoder och när växter har kommit till Sverige. Tillsammans med arkeologer kan de skapa en bild av hur medeltidens stadsgårdar odlades och såg ut.

Marie Länne Persson håller föredrag med prova-på-workshop om medeltida ballader med lokal anknytning – sånger från Slaka. Marie är balladsångerska, folkmusiker och kompositör och har gett ut boken Källan i Slaka – en bok om svenska folkmusik. I föredraget får vi möjlighet att lyssna på denna musikskatt och dansa i slakabornas fotspår. Entré till detta två timmar långa föredrag + prova-på-workshop är 100 kr. Biljetter köps på plats.

Viveca Servatius, dr. i gregoriansk sång, föreläser om Dygdernas Orden, Ordo Virtutum, och om Hildegard av Bingen. Ordo Virtutum är ett mästerverk som ibland kallas för den första västerländska operan. Här gestaltas själens kamp mellan ont och gott och hur hon upptas i Dygdernas Orden som leds av den främsta av dygderna – ödmjukheten. Viveca berättar om mystiken, musiken och hur musiken kan ha låtit i Hildegards kloster på 1100-talet.

Fredag kl 15-17 Sånger från Slaka – Föreläsning och workshop, Marie Länne Persson. S:t Laurentii församlingshem. I samarbete med Sensus.

Lördag kl 13 Ordo Virtutum och Hildegard av Bingen, Viveca Servatius. S:t Laurentii församlingshem. I samarbete med Folkuniversitetet.

Lördag kl 16 Barbariska trädgårdsmästare - Om spår av tidig trädgårdsodling, medicin och ölbryggning i Sverige, Jens Heimdahl. S:t Laurentii församlingshem. I samarbete med Folkuniversitetet.

Söndag kl 14 En metropol under hot. Om krig, plundring och stadsbränder i Söderköpings historia, Dick Harrison. S:t Laurentii kyrka. I samarbete med Folkuniversitetet.

Mera historia

Något som också fyller tio år är vandringarna med arkeolog Olle Hörfors och guiden Inga-Lill Östlund, en tur i det medeltida Söderköping med många musikaliska inslag. Fredag kl 18

Fler guidade turer gör Barbro Mellqvist – ett bra sätt att få koll på Söderköpings långa och intressanta historia. Se tider i programmet.

Nytt för i år är guidningar i S:t Laurentii kyrka. Lördag kl 10 och kl 15.

En annan nyhet är en guidad tur till våra försvunna kyrkor med arkeolog Mats Magnusson. Söndag kl 12.

Stadshistoriska museet i S:t Ragnhilds gilles regi har öppnat alla gästbudsdagarna.

Söderköpings
kommun

- Möt vinnarna av novelltävlingen Unga berättare
- Invigning av utställning Unga berättare
- Utdelning av Kulturpris & Kulturstipendium
- Författarbesök
- Inspirationsföreläsningar
- Författarintervjuer
- Berättarpromenad för hela familjen - tema hemligheter
- Novellbombning
- Högläsning
- Barnslig lördag från 3 år – Det magiska berättandet

Varmt välkomna!
Arrangörer: Regionbiblioteket, Kulturkontoret,
Stadsbiblioteket, Söderköpings kommun

Det faller sig naturligt att ta vara på och utveckla det som upplevs som attraktivt och unikt för Söderköping. Sådant som gör att människor gärna besöker vår stad. Ja kanske rentav bosätter sig här.

Det finns många möjliga utvecklingsområden att titta närmare på.

Några lättfångade sådana områden är: Bebyggelse, grönområden, evenemang, näringsliv, turism, skärgården, fritidsområden/utflyktsmål, kulturutbud - för att nämna några få...

lilla tidningen vill gärna ha synpunkter från både politiker och allmänhet.

lilla tidningen vänder sig nu först till vårt kommunalråd Mattias Ravander och ber om majoritetens syn på bevarande och utveckling av vår bebyggelse - i staden och på landsbygden.

Bebyggelse

Vad anser du att det nu finns för värden besökare och invånare attraheras av? Hur vill du bevara och utveckla dessa värden vid t ex nybyggnation eller ombyggnad?

I detta nummer handlar det om Bebyggelse. I nästa nummer tar vi in kommentarer till artikeln. Vi fortsätter då också artikelserien med Grönområden.

Kommunalrådet Mattias Ravander (S) svarar

Hur ser Söderköpings kommun ut år 2030?

Under sommaren har kommunens nya översiktsplan varit utställd för att samla in synpunkter från alla kommunmedborgare och många andra på hur kommunens framtida utveckling ska se ut. Efter bearbetning av de inkomna remissvaren är tanken att den ska antas under hösten. Det arbetet föranleder förstås även mig att fundera på hur kommunens bebyggelse kommer att utvecklas under den kommande femtonårsperioden. Jag tänkte lyfta fram tre aktuella frågor, som jag ser fram emot att få respons från dig som medborgare på.

1. Fler bostäder behövs, men inte där jag bor?!

Det som står klart är att vi bor i ett land med bostadsbrist. Inte hela landet, men framförallt i tillväxtregioner i och kring större städer. I Söderköping har det rätt bostadsbrist under lång tid - det visar sig i att det finns

väldigt få lediga bostäder och bostadspriserna stiger så att fler och fler känner sig tveksamma att köpa på grund av prisläget. För att på lång sikt kunna ha en hållbar ekonomi, kunna satsa på skola och äldreomsorg krävs också fler innevånare, och eftersom det inte finns några lediga bostäder är enda sättet att lösa det genom att bygga. Behovet av fler bostäder är således inte bara viktigt för de som vill flytta till Söderköpings kommun utan även för oss som redan bor här. Paradoxalt nog kommer det största motståndet mot många förändringar i stads- och landskapsbildningen från de som bor allra närmast. Det vill säga "bygg gärna, men inte här". Det är naturligt att människor är skeptiska till förändringar, särskilt om man bosatt sig på en plats på grund av den miljö som finns kring bostaden. Jag menar att det allmänna intresset av att tillskapa fler bostäder, i så gott som alla fall överträffar det enskilda intresset av bostadsmiljön. Det allra viktigaste i processen kring planeringen av nya hus och områden handlar istället om att jämka de två intressena - att tillskapa nya bostäder och samtidigt bevara en god bostadsmiljö. Jag tror att det kan bli mycket mer av byggplaner som realiserar och dessutom bättre byggplaner, om alla inblandade, såväl kommun, som byggare och enskilda medborgare ägnade mer tid åt att fundera och diskutera hur vi kan tillgodose fler bostäder samtidigt som vi bevarar en god bostadsmiljö, istället för att (ofta utsiktslöst) protestera mot alla nya byggplaner.

2. Fortsatt förtätning av Söderköpings stad!

Trenden i hela världen är att människor söker sig till allt större sammanhang och att det som växer är attraktiva stadskärnor. Söderköping har en utmärkt potential att fortsätta utvecklas med fler bostäder. Jag tror att vi kommer att se en fortsatt utveckling både i staden kring Storån (Bergaområdet, Reningsverket, Eriksvik), Kullborg, Husby backe, området kring g:a brandstationen, Alboga och Skönberga. Staden kommer att växa ut mot den nya sträckningen av E22. Den nya E22 kommer på sikt att innebära en barriär, men det ryms gott om bostäder och verksamheter inom den ramen. Det kommer att vara viktigt att behålla de gröna lungor som redan finns: Vi-

kingavallens idrottsplats, Brunnsparken och Storåmiljön. När E22 dras utanför staden kommer parken och miljön kring Drothems kyrka och Klosterkvarnen att kunna utvecklas till ytterligare en vacker stadspark.

Kulturmiljöerna som finns kring Söderköpings Brunn och S:t Laurentii ska bevaras, men måste också tillåtas att utvecklas in i framtiden. Användningen av mark och byggnader måste vara ändamålsenlig. Riskerna är annars att ekonomin på sikt inte medger att bevara de värden som finns i fastigheterna!

3. Utveckling av kommunens mindre samhällen!

Sankt Anna skärgård och bygden i kommunens östra delar får ett lyft när E22 dras utanför Söderköping, med kortare restider och bättre pendlingsmöjligheter. Moga kommer att bli ett attraktivt bostadssamhälle, med skola, förskola och pendling på ca 20 minuter till Norrköping. Lyckas vi dessutom i vår strävan att säkra upp investeringar i 210 österut så ger även det bättre förutsättningar för utvecklingen i Sankt Anna-bygden. Även Västra Husby och Snövelstorp har utmärkta förutsättningar att växa. Nya investeringar förbereds i vägen mot Linköping. De som vill bygga på landsbygden ska inte hindras att satsa, men generellt är det viktigare att de mindre samhällen som redan finns får ökad bärighet än att enskilda villor byggs på ren landsbygd. För att ge möjlighet att erbjuda service på landsbygden, både offentlig och kommersiell, krävs ett befolkningsunderlag. Genom att de samhällen som finns växer skapas bättre förutsättningar för detta. Dett här kan inte vara endast kommunens ansvar, utan i alla samhällen krävs ett engagemang från medborgarna. Kommunen ska stötta de utvecklingskrafter och eldsjälur som finns och som vill göra sin bygd än bättre.

Det är mina reflektioner om kommunens bebyggelseutveckling. Nu är jag intresserad av att höra vilka tankar du har, när du läser detta!

Mattias Ravander (S) Kommunstyrelsens ordförande

Sänd era synpunkter till: info@lillatidningen.com

Bevara och utveckla Söderköping - visst - men hur?

Tyck till nu! Ny artikelserie!

Bengt Axmacher
bengtax@telia.com

Serendipity, farmor Henriette och märkliga sammanträffanden

är Fleming, när han läste av agarplattor och upptäckte att det var penicillin som åstadkom de märkliga obehagliga cirkelarna runt de enstaka mögelkolonier han hittade bland de bakterier som han egentligen studerade. Envar kan hitta flera exempel. Hur var t ex omständigheterna när du fann din make eller maka?

En rad av lustiga tillfälligheter som jag själv nyligen upplevt - anknytningen till serendipity är rätt lös - började med att jag i våras, den 17 maj fö, erhöll ett mail från en Ann Forslind. Mail med obekant kvinnlig avsändare brukar jag betrakta som spam och genast radera, men namnet klingade känt på något sätt, så jag öppnade det och läste med stigande intresse:

Hej Bengt. Detta verkar kanske lite konstigt men jag måste berätta en märklig sak. Först en kort presentation: jag är illustratör, gör bilderböcker och arbetar deltid som lärare på Konstfack i Stockholm där jag också bor. Men jag har faktiskt en del beröringspunkter med Söderköping, min pappa slutade sina dagar på Vikbolandet och är begravd vid Å kyrka. Så jag har varit en del i "Sörping" och handlat.

På senare tid har jag hållit på att rensa och försöka slänga så mycket som möjligt, inga barn bor hemma längre och nu är det dags. I "utklädningslådan" fanns sedan länge en gammal läderväst (som nu luktar mögel) som min pappa måste köpt i sin ungdom när han jobbade på Handelstidningen i Göteborg. Den är urgammal och

både stel och trasig, men jag har aldrig kunnat slänga den. Men NU, nu jäklar, nu får det vara nog tänkte jag. Jag kan inte hålla fast vid såna här halmstrån, jag har inte mycket efter min pappa, men i alla fall. --- Okej. Men vilken underlig etikett den har, vad står det? Oläsligt. Kanske nåt fint? --- på baksidan står det: Henriette Axmacher Syatelje med guldbokstäver mot svart. Verkligen elegant. Bli nyfiken och googla Henriette Axmacher. Och hittar tyska släktforsarsidor. Men även en artikel i Lilla tidningen där du skrivit om saxen. Det är verkligen en fin historia. Dels förstår jag precis din omsorg om saxen och hur man känner sig som ett Ufo i en tid när man helst bara ska gå vidare och konsumera nya saker. Och så förstås den spännande historien om din farmor och farfar.

Märkvärdigt är också att de hamnade i Fritsla! För att din farmor var sömmerska kanske? Det ligger nära Kinna där min morfar hade en liten trikåfabrik. och som om det inte var nog så bodde min familj i Bonn/Bad Godesberg när jag var liten. Det kan väl nästan varit där i närheten Alvin kom ifrån, "söder om Köln"? Min pappa var då korrespondent för Svenska dagbladet och vi bodde där fem år på 60-talet. Ännu då var det motsättningar mellan protestanter och katoliker, de gick oftast i skilda skolor och lekte inte med varann. det tyckte man ju var ganska länge en gammal läderväst (som nu luktar mögel) som hur svårt det var för kärleksparet.

Min pappa bodde i Göteborg nån gång från slutet av

Alvin Axmacher på MC Hustrun eller fästmon heter Henriette på vanlig hoj.

40-talet till 1955. Men din farmor gick bort redan 1940. Hur kan detta hänga ihop? Är det troligt att Henriette sydde lädervästar? Tror du att etiketten kan vara från nåt annat plagg och ditsydd i efterhand? För det jag inte begriper är varför den var bakvänd. Men det spelar ingen roll egentligen. Jag är glad att ha fått veta mer vad som dolde sig bakom den vackra etiketten Henriette Axmacher Syatelje.

Bästa hälsningar
Ann Forslind

Jag svarade prompt och tackade för ett älskvärdt och intressant brev. Så berättade jag om mina farföräldrar, i princip en utfyllnad till vad jag skrev om i "Saxen", (Lilla Tidningen nr 3 2014). Jag skrev om mina farföräldrar som "flydde" till Fritsla för att de inte fick gifta sig. Jag berättade om Alvin (farfar) som 1898 blev textilingenjör på Fritsla Mekaniska Väfveri, om farmor Henriette vars huvuduppgift var att uppfostra min far som föddes 1897, om hur min farfar avled i perniciös anemi 1914, hur far emigrerade till USA 1922 och hur farmor som änka i förtid flyttade till Göteborg för att där starta sin sybehörsaffär. 1932 telegraferade farmor till far i New York att nu var det dags för henne att lägga ner sin affär och dö och far tog första båt tillbaka till Sverige. Och när dödsfallet lät vänta på sig tog han anställning vid Norrahammars bruk. Mamma Henriette följde honom i hälsorna och fick så småningom egen lägenhet i Jönköping.

Jag var fyra år när hon gick bort 1940 och jag minns henne som en fet och amper kvinna. Kvarlätenskapen be-

stod bland annat av sytråd, nålar, saxen som jag skrivit om och utöver smått och gott också ett antal rullar av band med namnet Henriette Axmacher, dock inte i guld mot svart. När min mor gick bort drygt 50 år senare ärvde jag vad som återstod av sybehörens inklusive saxen.

Slutligen bad jag brevskrivaren Ann Forslind om lov att skriva om vår brevväxling, och bifogade det enda foto jag har av mina farföräldrar tillsammans från (tror jag) deras förlovningstid.

Svar anlände nästan med vändande post.

Tack! Härligt. Henriette ser rätt bestämd ut redan som ung! Klart att du får citera! Här får du bilder, det är bara mobilbilder till att börja med. --- På mitt foto ser etiketten blå ut, men den är svart, och guldråd är det väl inte men en guldgul färg. Ser nu att den är ditsydd för hand, lite provisoriskt, som sagt, kan den väl tagits från nåt annat plagg för att bli hängare för västen...?

Min farfar var stins i Nässjö,

inte långt från Jönköping och jag vet att farmor lät sy upp kläder, rena detektivarbetet det här! ---

De sista raderna var en ny tillfällighet i allra högsta grad. Jag skrev tillbaka att min morfar, Seth Rylander, varit stins i Nässjö fram till 194? Mest känd var han under namnet "Tigern" och anledningen till detta, en historia som jag skrev för ett par år sedan, bifogade jag.

Svar anlände inom ett par dagar. Ann tyckte att jag skrivit en rolig och fin text om min morfar, vilket smickrade mig.

Ann Forslind är mest känd som barnboksförfattare. Hon mottog Elsa Beskowplaketten 2001 och sitter på stol nr tio i Svenska Barnboksakademien.

Historien om stinsen som kallades Tigern dyker måhända upp i Lilla Tidningens julnum mer.

© Bengt Axmacher

Familjecentralens BVC på Söderköpings vårdcentral

Vi fortsätter erbjuda våra populära kurser i baby massage, första hjälpen, barnmatlagning, egenvård, föräldraskap & barns utveckling.

Tänk på att i Östergötland hör vårdcentral & BVC ihop vid listning.

Ring oss gärna för mer information, 010-1044866

Att använda örter och vilda växter

Blåbär (Vaccinium myrtillus)

Rose-Marie Wilkinson
r.wilkinson@telia.com

Detta superbär har rankats i tio-i-topp listor över det mest hälsosamma man kan äta. Därför kan man säga att vi haft tur med sommarvädret – i alla fall om man ser det ur blåbärsperspektiv. I år är de stora, saftiga, läckra och finns i mängder så passa på, det går snabbt att få ihop mycket! Och de är GRATIS!

Vilda blåbär

Skillnaden mellan våra vilda, därmed ekologiska blåbär i norra Europa, och amerikanska blåbär, som ofta säljs i fruktdiskarna, är att de amerikanska bären är kultiverade och är ljusa inuti. De innehåller bara en bråkdel av nyttigheterna, som kan stödja vår hälsa och fördröja åldrandet, som finns i våra vilda blåbär. *Våra bär är röd-lila inuti och färgen på munnen skvallrar om man ätit just dessa.* Blåbär är en av Sveriges vanligaste skogsväxter.

Matlagning

Bären: Enklast och allra godast, är nog att äta färska blåbär som de är. Eller med bara mjölk och aningen socker.

Massor av gott att göra med färska eller frysta bär:

blåbärspaj, muffins, cheesecake, soufflé (emaila mig för ett enkelt toppenrecept!), pannkaka, saft, sylt, smoothies, desserter, glass, chutney, bröd eller tag en msk från frysen i yoghurten eller på gröten.

Torkade blåbär passar i müsli, i hemgjorda müslibarer eller i en viltgröta.

Blommorna: De rosa blåbärsblommorna smakar lite sött och på våren kan man plocka några för ätbar dekoration i salader, på tårter och desserter.

Bladen och rötterna: Används ej i matlagning.

Hälsa och örtmedicin

Listan på blåbärets hälsobringande egenskaper är lång för bären är **fullpackade med bl a värdefulla antioxidanter (antocyanglykosider) och vitaminer.** Antioxidanterna finns i det blå skalet och röd-lila köttet i våra vilda bär.

Att äta 1-2 msk färska eller frysta blåbär/dag kan hjälpa till att förebygga t ex stroke, hjärt/kärlsjukdomar, diabetes, vissa former av cancer och åderförkalkning (åderförfattning)

Vidare har bären god inverkan på mag- och tarmproblem, underlättar vid förstoppning, motverkar infektionssjukdomar (tex i urinvägarna) och är inflammationshämmande.

Antioxidanterna gynnar och skyddar hjärncellerna samt kan förbättra minnet. Ämnen i blåbären ökar blodgenomströmningen i ögats kapillärer. Det främjar god ögonhälsa som kan vara gynnsamt vid risk för näthinneavlossning, andra synstörningar och för **bättre synskärpa och mörkerseende.**

Torkade bär kan också användas vid obalans i tarmarna och motverkar diarré (tag 2 msk torkade bär vid behov). Kom bara ihåg vilken form av bäret som gör vad. Tänk på Vasaloppet, med 15 000 tävlande finns det kanske en baktanke med att servera blåbärssoppa gjord av just torkade blåbär?

Blad används också inom örtmedicin, men rekommenderas inte för invärtes bruk i det här sammanhanget. Rötter används ej.

Men vad är då antioxidanter?

Det är ämnen som hjälper till att skydda kroppens celler mot fria syreradikaler som annars kan skada kroppen. Antioxidanter minskar oxidationen i kroppen, så att säga förebygger att man blir 'gammal och rostig'. De omnämns därför ofta i "anti-age" sammanhang.

Plockning/beredning: Personligen plockar jag lite åt gången, oftast med bärplockare i en liten hink (med stor hink blir bären underst mosade). Efter rensning lägger jag dagens skörd i en mindre fryspåse. Efter ca två timmar skakar jag påsen försiktigt så bären inte fryser ihop. Nästa dag flyttar jag bären till en större dubbel fryspåse (skulle den ena gå sönder så har man inte blåbär i hela frysen) där årets hela skörd hamnar efter hand. Jag har då **en stor påse, eller två, med 5 liter härliga blåbär i frysen** med förhoppning om att det räcker fram till nästa års skörd. Skulle de trots allt ta slut kan man numera köpa frysta ekologiska skandinaviska blåbär.

Blåbären mognar i olika takt på olika ställen, även på de individuella buskarna så man kan skörda under flera veckor. Vill man ha extra lång säsong så åker man norrut där bären mognar senare.

Färska bär håller sig ca 3 dagar i kylan men de brukar gå åt innan dess.

Använd alltid oömma kläder för det är nästan omöjligt att få bort blåbärsfläckar. Plocka inte direkt efter regn då det är svårare att rensa fuktiga bär. Bärplockare och bärrensningsgaller finns att köpa på husgerådsavdelningen eller på loppis, men man klarar sig också utan.

Man kan torka blåbär själv, men tyvärr har jag inte plats att berätta här så ber jag er titta på nätet.

Visste ni att...

• **Bilberris** betyder vilda blåbär på engelska – den amerikanska sorten kallas blueberries.

• **Blågon/Blingon** är en sällsynt hybrid som har blåbärsbuskens ljusgröna blad men är läderartade som lingonets blad. Bären är ljusvioletta, av blåbärsstorlek och jag tycker de smakar lite surt.

• **Odon** förväxlas ibland med blåbär, är ätbara men smakar inte mycket.

• **Grythyttan Jakt** heter ett svenskt, torrt, rött vin som är gjort på blåbär och lingon. Jag tycker det är spännande och gott att servera till vilt. Det är beskrivet så här: *Bärig smak med inslag av, fat, lingon, blåbär, pomerans och kanel.* Se om gästerna kan gissa! Serveras vid 14-16°C till smakrika rätter av mörkt kött.

Slutligen...

Blåbär exporteras till Asien där de gör **blåbärspajer som sen säljs tillbaka till Sverige.** Är det inte värt att prova att baka själv?

Blåbär importeras som superbär av länder som i sin tur exporterar sina egna superbär till oss. Konstigt, kostsamt och onödigt. Vi behöver heller inte importera senaste trenden av dyra superbär – vi är lyckligt lottade som har allemansrätt och **kan plocka våra egna bär själva, helt färska, jättegoda och gratis.**

Vill ni lära er mer?

• **Örtvandringar och örtkurser:** Jag håller örtvandringar i trakten om vilda växter/ogräs samt hur ni själva kan använda dessa i örtmedicin och matlagning. Kanske håller jag även en tidig vårvandring och lär ut om skogens läketråd. Heldagskurser är planerade till våren där ni får djupare inblick i läkeörternas verksamma ämnen, viktigaste örterna att ha hemma i ert örtapotek, hur dessa bereds och används. Planer på en 'vild' matlagningsdag finns också. Välkomna att skicka intresseanmälan till mig.

• **Örtgården i Söderköping:** Återigen vill jag nämna den förtjusande och värdefulla Örtgården. Mer information finns på <http://www.ortgarden-soderkoping.se>.

• **Digiflora:** Artbestäm växten utifrån det du ser, nan behöver välja språk: <http://www.digiflora.se>.

• **Virtuella Floran:** Identifiering av växter: <http://linnaeus.nrm.se/flora/welcome.html>.

• **Tidigare artiklar i serien Örtkorgen:** <http://lillatidningen.com/tidningar/> se utgåvor under 2015.

Var alltid helt säkra på att ni identifierat växten korrekt. Om ni är osäkra på om, hur eller när en ört kan används bör ni konsultera en örtkännare.

Litteratur

Chevallier, Andrew, *Herbal Remedies*, Dorling Kindersley, 2007
Eklöf, Marie-Louise, *Gröna Apoteket*, Prisma 2007
Juneby, Hans Bertil, *Fytomedicin*, Artaromaförlaget 1999
Nyblom, Helena, *Supermat – vägen till ett friskare liv*, Bonnier Fakta 2015
Tornblad, Eric, *Torka mat*, Calazo Förlag, 2014
Vatn, Sölvi, *Rätt och slätt ur naturen*, Bergs Förlag, 2004

Rose-Marie Wilkinson är utbildad Örtpedagog och Örtterapeut. Hennes specialinriktning är på nordeuropeiska läkeväxter (fytomedicin), läketråd, ätbara vilda växter och ogräs. Växter som vi har här i vår natur eller i trädgården och som alla kan plocka själva. Hon behandlar med örterapi som komplementärmedicin, håller föreläsningar, örtvandringar och kurser i bl a örtmedicin och 'vild' matlagning. Rose-Marie bor sedan ett antal år strax utanför Söderköping. Kontakt: Email: r.wilkinson@telia.com

Figurtårter
Smörgåstårter
Färskt bröd
Smörgåsar
Konditorivaror

0121-13960

FIX PUNKTENS
SKO & NYCKELSERVICE

Cykelreparationer
Dragkedjor till jackor
Syr båtkapell

Service på Cyklar

NU 250:- (ord 350:-)

För cyklar ansvaras högst 3 månader

0121-14765

Tårter
Smörgåsar
Smörgåstårter
Hembakat bröd
Exotiska brickor

Eget hantverk
från utsökta råvaror
till det läckra
på ditt bord

TårtFixa'n

0121-15555 0739-624646

Börja träna nu!

Om du blir medlem nu så bjuder vi på Kortavgift och Startavgift till ett värde av 450 kr

Gäller t.o.m 13 sep 2015
Välkomna

TRÄNINGSVÄRKET

För mer info eller boka din medlemsrådgivning
träningsverket@telia.com
eller ring 0121-142 61
www.träningsverket.com

Östgötadagarna 2015

Helgen 5 - 6 september är det Östgötadagar med extra öppet runt om i Östergötland. I Söderköping erbjuds många aktiviteter för stora och små. Programmet finns att hämta på turistbyrån på Stinsen och på www.soderkoping.se/evenemang hittar du mer information.

Säl- och havsörnssafari i S:t Anna skärgård

Turen utgår från Mon, Norra Finnö

Lördag kl 10 - 16

Upplev skärgårdens karaktär från inner- till ytterskärgård via båt. Med lite tur och bra väder kan vi möta gråsäl. På vägen ut till ytterskärgården gör vi strandhugg på en ö och tittar på hur utskärsfiske bedrevs förr i tiden. Och se upp - havsörnen syns ofta här. Medtag egen matsäck.

Föranmälan till Söderköpings Turistbyrå, tel. 0121-181 60. Pris: 250 kr/vuxen. 75 kr/barn.

Tjärholms Skärgårdscafé i S:t Anna

Lördag och söndag kl 11 - 17

I en vacker och rogivande miljö intill vattnet serveras hembakat bröd från eget litet bageri till cafégästerna. Vi erbjuder även den småkaka som koras till årets Östgötabakverk.

Östgötasmaker på Mon i S:t Anna

Lördag kl 12 - 20 och söndag kl 12 - 17

Njut av östgötska råvaror på Mons Skärgårdskrog i vackra Sankt Anna skärgård. Alla gäster bjuds på en för-förrätt gjord på våra östgötska ärtor.

Östgötadagarna i Nedre Lagnö i S:t Anna

Lördag och söndag kl 10 - 17

Öppet hus och trädgård. På Nedre Lagnö i S:t Anna hittar du turistinformation och café, hantverk, historiskt hus och aktiviteter för barnen. Familjeföreställningen Hepp, Hepp kl 10. Clownen Bill underhåller med en musikalisk och akrobatisk föreställning från ca 3 år.

Loppis och hantverk på Tyrislöt Camping i S:t Anna

Lördag och söndag kl 10 - 16

Besök vår övervåning med heminredning, hantverk och presenter. Servering. Extra erbjudanden i butiken. På lördagen blir det även loppis.

Kanalmagasinet i Mem

Lördag och söndag kl 10 - 17

Välkommen till oss på Östgötadagarna. Lunch serveras mellan kl 10.30 - 15.30. Prova på att spela boule, ät vår Baltzargarburgare eller ta en fika på terrassen.

Prästgårdens inredning i Östra Ryd

Lördag och söndag kl 11 - 17

Välkommen till Prästgårdens Inredning. Vi erbjuder fransk bondromantik, nordiskt vitt och shabby chick när det är som bäst.

Östgötadagarna på Korskullen i Söderköping

Lördag och söndag kl 11 - 16

På Korskullen blir det denna helg spelmannsstämman, Fiskartorpet håller öppet, hantverksförsäljning och sagostund för barn.

Sankt Anna Skärgårdsmuseum i Tyrislöt

Lördag och söndag kl 11 - 17

Här erbjuds lekar för barn i alla åldrar, "Barnsliga lekar för alla". Årets utställning visar skärgårdskläder genom tiderna, "Pärlor ur gömmorna."

Prinsar & Prinsessor på Slottet i Stegeborg

Lördag och söndag kl 10 - 17

I samband med Östgötadagarna tar vi med barnen på ett äventyr i den spännande riddarborgen. Kalaskul för små riddare, prinsar & prinsessor! Tipspromenad, riddardubning, ansiktsmålning, fiskdamm m.m. Gratis inträde för alla barn. Ansiktsmålning mellan kl 12:30 - 16:30.

BETTIFIX

Mingelkväll

30/9 kl 18

Den här annonsen är en biljett till en trevlig kväll hos Bettifix.

Kom och prova kläder, bli inspirerad och få råd och tips.

Vi bjuder på kaffe, kaka, vin och snacks.

Klipp ut annonsen och lämna den i butiken senast 25/9

Fixpunktens köpcentrum Hoppas vi ses!

Välkomna önskar Bettifixejererna
Mån-Fre 10-18 Lör 10-14 0121-21404

WWW.LEKDAX.COM
Leksaker för alla tillfällen

En present på köpet när du handlar Schleich produkter hos oss!

Schleich

Gäller t.o.m. 12/9 eller så långt lagret räcker.

www.lekdax.com 0121-13230 ,Fixgallerian
Ringvägen 44, 614 31 Söderköping

Caroline på Hårfix satsar på ekologisk hudvård

På Carolines Hårfix på Fix-punkten i Söderköping kan man från och med april i år få en avkopplande ansiktsbehandling innehållande skonsam rengöring med peeling i ansikte och på dekolletage, avstressande ansiktsmassage samt massage på dekolletage, överarmar, nacke och axlar för att avslutas med fuktgivande ansiktsmask med lera. Allt med 100% ekologiska produkter och råvaror.

- Den ekologisk ansiktsbehandling är en behandling

som verkligen får dig att koppla av och stressa ner. Många av mina kunder somnar. Efterfrågan på ekologiska produkter växer inte bara i mataffären. Vi ser en växande trend även inom frisör- och hudvårdsyrket.

Inga kemiska produkter eller parfym

- Jag använder endast vegetabiliska råvaror och ekologiska hudvårdsprodukter i ansiktsbehandling och ansiktsmassage. Alla råvaror är även icke djurtestade. Dofterna som används i den eko-

logiska hudvården kommer ifrån naturens egna dofter, de eteriska oljorna som är doftessensen i växter. Dofterna utvinns från frön, blommor, blad, ved och rötter.

- Att kombinera frisöryrket med detta är så kul. Idag jobbar jag 50% i frisörsalongen och 50% med ansiktsbehandlingar. Jag vill inte släppa frisöryrket helt men efter 23 år börjar kroppen säga ifrån så det här är en perfekt kombination för mig, avslutar Caroline.

medisox®

Fabriksförsäljning Stödstrumpor

Välkomna till vår butik!

Comfort - Trend - Office -
Hiking - Travel - Sport

Nyheter droppar in hela tiden!

Öppettider

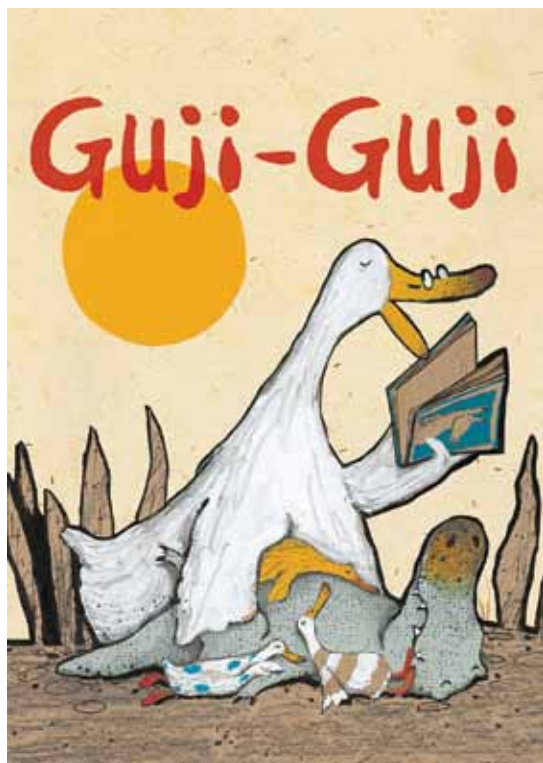
Mån-fredag 8-18
Lördag 10-14

Välkomna!

www.medisox.se

Medisox AB
Ringvägen 44
Fixpunkten
614 31 Söderköping
tel 0121-159 40
fax 0121-15941

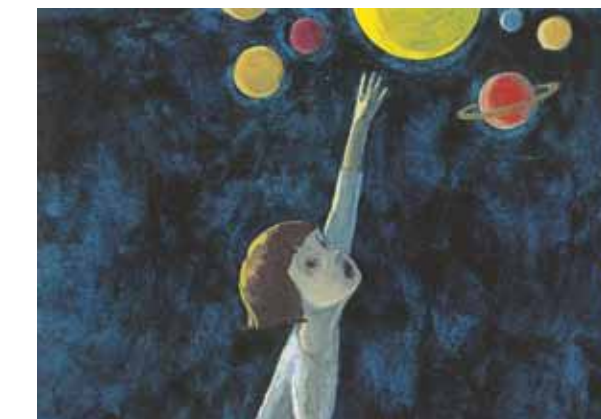
10% mot uppvisande av denna kupong.
KAN kombineras med andra erbjudanden tom okt 2015

Först ut **lördagen 19 september** är Teater Fenix med säte i Norrköping. Deras föreställning "Kom och se Esters varieté!" riktar sig främst till 4-9-åringar men jag kan garantera att det även blir svårt för vuxna att hålla sig för skratt. Vi möter tubaisten som spelar medan publiken strömmar in och det förbereds för den fabulösa fantastiska Esters varieté! Clownen Ester gör entré och bjuder publiken på nummer såsom avancerad gosedjurdressyr av internationell toppklass, sällsynt trolleri, vansklig akrobatik

samt dansnummer av det ovanligare slaget, allt under ackompanjemang av tubans toner. Men det är inte alltid lätt och inte alltid blir det rätt, men det blir på Clownen Esters sätt!

Lördagen 24 oktober kommer Boulevardteatern från Stockholm till oss för att spela den nyskrivna pjäsen "Guji Guji - en alldeles speciell anka" (3-6 år). Den börjar med ett stort ägg som kommer rullande ner till ett ankbo. Ankamman ser inte vad som händer eftersom hon sitter och läser med

glasögonen på näbben. Äggen kläcks och mamman ser inte heller nu någon större skillnad på ungarna, vadå, de är väl alla olika? En rolig och spännande berättelse om likheter och olikheter, vänskap och att tänka själv. Fritt efter Chih-Yuan Chens prisbelönta bok.

När novembermörkret lagt sig drömmer vi oss bort till helt andra världar.

Lördagen 7 november bjuder Teater Pelikanen från Norrköping på en unik upplevelse i föreställningen

"Superverklo" (3-8 år). Ibland pratar folk så mycket att man inte kan tänka. Ibland vill folk att man ska vara på hundra ställen. Samtidigt. Sonja orkar inte säga nej mer. Hon råkar säga att hon heter Mimmi, fast hon inte gör det. Sen träffar hon Superduperdino som bara vill ha en kram. Då blir det bättre. Det här är en pjäs om att befinna sig i olika världar; den verkliga världen som ibland är vuxen och jobbig och ledsen, och en annan värld präglad av spel, dröm, lek och fiktion. Den handlar om en flicka som heter Sonja

och en datorspelsfigur som heter Superduperdino.

Sist ut i höst, **lördagen 12 december**, är Dockteatern Tittut från Stockholm med föreställningen "Embla - en flicka mitt i kosmos" (3-8 år). Det är en skuggspelsföreställning om barnets fascination inför universum. Plötsligt en natt får universums storhet Embla att känna sig väldigt liten och ensam. Vad kan hon göra? Med mammas hjälp försöker hon hitta svar på stora och kluriga frågor. En existentiell resa i ett mystiskt universum som

består av stjärnor, planeter och många små vardagliga händelser.

Föreställningarna är ett samarrangemang mellan Söderköpings teaterförening och Kulturkontoret, Söderköpings kommun. Varmt välkomna till höstens föreställningar!

Linda Staaf
Kultursekreterare

Missa inte en fullspäckad teaterhöst på Stinsen!

Hantverk i Brunnsparken

Det finns många spännande fynd av band, främst från folkvandringstid fram till ungefär 1400-talet. Dessa fynd har många gånger tekniker och vävsätt som kan bli riktiga utmaningar att lista ut hur de gjordes.

Under gästbudet kan man delta i en kortkurs i brickvävning på två timmar eller i en drop-in workshop där man väver ett armband. Tider finns i programtablån.

Tovade tofflor, smidda smycken och brickband

Angelica Hasselqvist tovar alltifrån tofflor och sittdynor till fantasifula föremål.

Kom och se hur detta urgamla hantverk går till.

Linda Smed har tagit med sig sin sin ärsa. Där smider hon mindre saker som krokar, smycken och stickor. Smidet har med åren blivit ett viktigt andrum och uttryckssätt. Linda har utbildat sig till smed på Hultsbruks Smidescentrum utanför Norrköping.

Kurser i brickband med Louise Ström, spångmur

Band kan tillverkas på många olika sätt, redskapen kan vara mer eller mindre komplicerade att tillverka.

Vävning med brickor är en flera tusen år gammal teknik. Redskapet är litet och enkelt, det är en liten fyrkantig platta med hål i hörnen. Trådar träs genom hålen, vid vävningen vrids brickorna ett kvarts varv för varje inslag. Brickvävda band är populära att använda vid sömnad av historiska kläder men även användbara till mycket annat. Med brickor kan en mängd olika tekniker vävas, allt från de enklast möjliga banden till de riktigt avancerade.

Jubileumshow

Ett decennium går fort och mycket hinner hända. Gästbudet firar i år 10 år vilket såklart ska uppmärksammas med en brakshow!

Ett jubileum bör titta tillbaka på vad som hänt, men också skåda framåt i tiden. Därför bjuds det på hisnande nycirkusnummer som inte tidigare visats på Gästbudets gator och torg. I mixen stoppas det såklart också in historisk musik för såväl finstämda öron som dansanta fötter.

Som en röd tråd håller kvällens konferencier Arkadia ihop föreställningen med anekdoter och reflektioner från de 10 åren som gått.

Välkommen!

Medverkande:
Konferencier Arkadia
Gycklare från Uthopia, Mareld och Pest & Kolera
Musik av Vagando, Krabat, Sjal och Galtagaldur

Jubileumsshowen visas torsdag och lördag kväll på torderspelsbanan.

Sail Racing
Inredning
Spanska köket
Barnkläder
Leksaker
Skruv & Spik

www.hassesbutik.se

Måndag och Torsdag 06-08 Fredag 13-15
0707-225152

Skönbergagatan 13 Söderköping

Räkmacka med kaffe 69:-

CAFÉ Stinsen

070-2079502

Ny ägare till Café Stinsen

Den 1 juli i år övertog Badia Yacob Café Stinsen.

Badia kommer ursprungligen från Syrien. Hon har bott 28 år i Sverige.

Badia har varit verksam som företagare i många, många år inom café- och restaurangnäringen.

- Jag har haft några måna-

ders uppehåll sedan jag sålde i Norrköping - lite vila - men inför sommaren stod det klart att jag gärna fortsätter, fast i mindre skala.

Då dök denna möjlighet upp. Det har gått bra. Jag trivs och hoppas att nya och gamla kunder känner sig välkomna.

Närmast vill jag känna mig för vad som saknas inom caféförelserna i Söderköping.

Med utgångspunkt från mina slutsatser kommer jag att forma utbudet.

Badia är en härligt glad och social entreprenör. Hon be-

hövs i vår lilla stad.

lilla tidningen ber att få önska Badia ett riktigt gott Lycka Till!

Vidar

"Vi ser möjligheter"

Skönbergagatan 8
070-2702778

info@inspireraassistans.se

Mattorget vid Rådhuset

Foto Inger Jansson

Mat och fika finns det gott om runt om i staden under gästabudet. Flera restauranger satsar på menyer med medeltida inslag. Ingen ska behöva gå hungrig.

På Rådhuset är det extra mycket medeltid på tallrikarna. Där dukar ett antal matkunniga och kockar upp rätter som med mindre modifieringar skulle kunna ha serverats 1281 på Magnus Ladulås gästabad. Då var han på besök i Söderköping för att kröna sin hustru till drottning i S:t Laurentii kyrka.

Under medeltiden var nötkött vanligast, ofta kokt men även rökt och insaltat. Man åt även gärna vilt som hare, hjort och ekorre. Påfåglar, starar, lärkor och finkar kunde också hamna på matbordet. Fisk hade inte samma status som kött, men äts ändå ofta eftersom det fick intas även under fastedagarna. "Fisk" för den medeltida människan var ett brett begrepp, dit räknades t ex bäverns svans och vitkindad gås!

Hungriga gästbudsbesökare lär inte hitta påfåglar eller bäverns svans på mattorget. Men det finns andra läckerheter. Glade Galten och Sörmlans jakt och vilt serverar bl a vildsvinsklämna. Skrandan erbjuder raggmunk med fläsk, Fiskboden stekt fisk i surdegsbröd, SPQR med The Drunken Monk, vegetarisk gryta, och S:t Anna Rökeri älgkebab.

Till maten serveras olika former av underhållning, cyckel, musik och trolleri. Allt för att ytterligare förhöja stämningen.

Välkommen till bords!

Skördemarknad och Spisa hos Lina i Brunnsparken

Under gästabudet finns Tornby Gårdsbutik & Café i Brunnsparken. Liksom förra året erbjuder de både Skördemarknaden och Spisa hos Lina!

På Skördemarknaden kan man hitta närodlad och alldeles nyplockad potatis, rödbetor och morötter. Även andra grönsaker och bär från andra lokala lantbrukare och odlare dukas upp på marknadsborden liksom vackra buketter med astrar att ta med hem.

Något i magen för tornerspelsbesökarna

Brunnsparken har mycket att erbjuda för alla sinnen, spän-

nande tornerspel och eldshower, cycklare och musik och prova-på för både liten och stor. För att orka insupa alla intryck måste man kanske fylla på med något gott i magen också. Då finns Spisa hos Lina på plats.

De serverar både kalla och varma enklare rätter. Måltider som passar både unga och de något äldre gästerna. Även sött bröd, kall och varm dryck samt sötsaker finns för de som är sugna på det.

När Tornby Gårdsbutik inte befinner sig på gästabudet hittar man dem i deras gårdsbutik och café på Tornby

gård, mitt emellan Norrköping och Söderköping. Även i butiken finns närodlad utifrån årstid, ekologiska ägg och bär. Sortimentet varierar lite utifrån säsong. De har även presentartiklar från danska GreenGate och gammeldags klassiskt godis.

I cafét serveras en a la carte meny samt smörgåsar, hembakta bakverk, tårter och glass.

Behöver man lite mathjälp vid fester eller konferenser erbjuder de också catering året runt till både privatpersoner och företag.

Swedbank

Vi har något som passar just dig!

- Våra erbjudanden utgår från dig och dina behov
- Pensions- och försäkringslösningar
- Kontantsmarta lösningar – vinn tid, känn dig trygg och värna om miljön
- Juristbyrå – juridiken i vardagen
- Fastighetsbyrå – den som säljer mest har bäst koll på marknaden

Välkommen in till vårt kontor i Söderköping, Skönbergagatan 1, 0121-197 00

www.swedbank.se

Välkommen in!

Öppet måndagar & torsdagar 9 - 17

Kom gärna in, så bjuder vi på en kopp kaffe!

HÄLSNINGAR MARIE ANDERSSON, FONUS SÖDERKÖPING

FONUS

ÖST

SKÖNBERGAGATAN 11 • TEL 0121-146 40 • WWW.FONUSOST.SE

Är du rätt placerad?

Välkommen till oss om du behöver tips och råd gällande olika placeringsmöjligheter. Vi hjälper dig.

Ågatan 21, Söderköping
0121-607 70
handelsbanken.se/soderkoping

Handelsbanken

UR & KLOCKTJÄNST

Service
&
Försäljning

0121-770088

Bossgårds
Begravningsbyrå

10201

Etabl 1876

Prästgatan 6 614 30 SÖDERKÖPING

Var egoistisk
- Köp ekologiskt

Duschlotions 10 %
- Köp 2 få 20 % rabatt

KAFFEBÖNAN EKO-butik

Rådhusorget 3 Söderköping
0121-10043 www.kroonshalsa.se

NOMEMUS

Dikt och drama

Inom ramen för Gästabudet i Söderköping, fortsätter som tidigare år den nordiska festivalen för medeltida musik. Musikfestivalen är unik i Sverige och det uppmärksammas också av Sveriges Radio som kommer ner från Stockholm för att spela in två konserter för programmet P2-live.

Nomemus brukar ofta ha något särskilt tema eller fokus. 2015 vill festivalen lyfta fram musik som gestaltar och illustrerar dikt, legend och kristna dygder.

Utbudet i årets konserter kommer att kretsa kring tidsperioden 1100 - 1200-tal. Det som också kallas för högmedeltid. Detta var århundraden som i Europa präglades av en positiv utveckling, växande befolkning och tillväxt av städer och stadskultur. Kloster och kyrkor spreds över hela kontinenten. Även Söderköping växte ju upp och hade sin storhetstid under denna period.

För musiken innebar det många nya idéer, stilar och former. Både inom den världsliga (profana) och den andliga kulturen.

Musiken vid årets konserter kommer att spegla båda dessa delar av människors världsbild. Den vackra och finstämda lyriken från exempelvis de tyska delarna av Europa, eller motsvarigheten i Provence i södra Frankrike.

I en annan konsert ljuder helgonlegender och mirakelberättelser i musikalisk tappning. Det ligger nära det stora kyrkospelet Ordo Virtutum, skrivet av Hildegard av Bingen. Detta kommer att utforskas i festivalens kurs, som pågår under tre

dagar, och delar av spelet kommer att framföras som avslutning.

I ett föredrag kommer även forskaren och musikern Viveca Servatius att ge en bakgrund till detta mycket speciella andliga spel och även berätta mer om den märkliga abedissan Hildegard.

Konsertprogrammet för 2015 har stor internationell spridning. Ensemble Leones från Schweiz kommer att berätta, sjunga och spela den tyska Minnesången. Svenska Miriam Andersén och Rebecca Bain från Kanada kommer som duo Belladonna att förmedla engelska och provencalska trubadursånger med sång, harpa och fiddla..

Och en finsk duo med Mats Lillhannus och Anneliina Koskinen levandegör helgon i sånger från både Finland, Italien och Spanien.

Och som avslutning i den medeltidsinspirerade gudstjänsen på söndagen 30 augusti, får kyrkomusiken i St Laurentii kyrka en ny spännande förstärkning av Linköpings gosskör.

Lars H Jonsson

Bildtext: Ensemble Leones gästar Söderköping som duo, med Marc Lewon (Schweiz) och Els Janssens-Vanmunster (Belgien).

Restaurang Rådhuset

0121-10255

Under Gästabudet
öppet till 01
Stort öltält
DJ- Fredda

MIMMIS HUS

Hår & Skönhet

Vi erbjuder dig allt inom hudvård,
hårvård och massage.

Nu kan du själv boka tid hos oss på
bokadirekt.se

NYHET!

Kundkväll i oktober med massor av
spännande erbjudanden och prova på!

Karlknutssons gatan 5, Söderköping
0121-104 70 www.mimmishus.se

Delikatessmarknad och musik på Skvallertorget

Skvallertorget, Söderköpings vackraste och minsta torg, ligger i de historiska kvarteren, precis vid Drothems kyrka.

Omkring 1230 kom franciskanerna hit och anlade det första konventet på svenska fastlandet. När Sverige sedan blev protestantiskt, under Gustav Vasas tid, revs kyrkan och andra byggnader som gråbröderna uppfört. Istället blev torget en plats för de fattiga och sjuka som sökte sig till hospitalet som låg mitt emot, på andra sidan ån.

Idag omges torget av hus som vilar på medeltida grunder men som är från 17- och 1800-talen. En konstträdgård är anlagd vid en brygga efter ån. Det är "Klostergården" med konstverk av Mikael Lundberg. Planteringarna är klosterväxter som gammaldags rosor, bondpioner, akleja och lavendel.

Under gästabudet finns här en delikatessmarknad med när-odlat, frukt och grönt, saft, bär, sylt, och ankägg. Därtill kaffe med hembakt. Det är Vänneberga gård, som dagligdags har gårdsbutik vid Vänneberga bro, Göta Kanal, som flyttar in till staden under helgen. Butiken är inriktad på trädgård och odling och erbjuder fröer, sättpotatis, jord och krukor, små rara plantor, växtstöd, staket mm.

Till och från dyker musikanter upp på torget, däribland populära Galtagaldr, ett gäng musicerande arkeologer med Olle Hörfors i spetsen. Olle känner väl till torget från flera utgräv-

Galtagaldr ger flera konserter på Skvallertorget under helgen

ningar. Han kommer att berätta mer om platsen på en guidad tur, tillsammans med Inga-Lill Östlund, fredag kl 18:00.

Precis vid Drothems kyrka ligger också Kalle mä pipas stuga. Där framför Teater Sythercopie farsen "De buttra hertignorna".

www.serander.se

Ett mindre mäklar företag med mycket personlig service!

Åke Serander
Storgatan 7, Söderköping
0121-21920

Serander

Repslagareg 19 Norrköping
011-128028

Fastighetsförmedling

Sveriges äldsta bokhandel fyller 200 år

Lördagen den 12 september är du välkommen att fira det med oss. Det blir överraskningar, erbjudanden och fika från kl 12.

För övriga programpunkter under jubileumsveckan - följ oss på facebook eller kom in till oss och fråga.

www.soderkopingsbokhandel.se
eller ring 0121/100 98
Storgatan Söderköping

Varmt välkomna hälsar
Anders & Louise

söderköpings
BOKHANDEL & ANTIKVIARIAT

Glöcket roligt för barnen

Det mesta under gästabudet är väldigt barnvänligt! Gyckel och trolleri, musik och akrobatik, hästar och tomerspel, ponnyridning och prova på passar alla åldrar. Vart man än beger sig finns det spännande upplevelser för alla åldrar. Här nedan ger vi några exempel på program och aktiviteter som alldeles särskilt vänder sig till de små, men som sagt, barnen är gästabudets viktigaste målgrupp, så det finns anledning att röra sig runt i hela staden.

Hagatorget

Rättprinsessan - barnteater för barn fr 3 år.
Lagom spännande för barnen är Musikteatergruppen Korps dockföreställning "Rättprinsessan" som bygger på en folksaga med rötter i medeltiden.

Med rättan Tussan som huvudperson berättar de om kungasonen som inte kan motstå hennes bevakande bön, att han ska ta henne till fästmö!

Föreställningar fredag, lördag, söndag, tider hittar ni i programtablan.
Fri entré

Skapande verkstad och pyssel

På medeltiden fanns det både enhörningar, älvor, troll och drakar.

Lördag och söndag inbjuds barn och vuxna till fritt skapande under inspirerande ledning av Anna-Lena Rydberg och Ola Niklasson. Passa på att bygga egna medeltida figurer och var-elser i naturmaterial. Gratis

Under lördagen finns också Familjecentralen på torget med pyssel och pynt för små och stora fingrar.

Kopparslagargården

På Skönbergagatan 24 finns Kopparslagargården. Kika in genom porten till det röda planket, där hittar ni Ewa Schack och Bengt W Larsson, två keramiker som står redo att hjälpa alla som vill göra ett eget medeltida smycke.

S:t Laurentii kyrka

Tillsammans med kyrkans pedagoger kan man också prova medeltida hantverk strax utanför kyrkporten. Och det kan kombineras med ett spännande besök inne i kyrkan, "kyrkäventyr" är vad som utlovas.

Vi omarbetar ditt gamla guld till nya vackra smycken!

GULD
MAKERIET

Storgatan 5 Söderköping 0121-45533 www.guldmakeriet.com

Bra & Begagnat
SECOND HAND

Tis 12-16   ons 10-16
tor 12-18   fre 10-16
lör 10-14

Hagatorget 1   0725-080430
brabegagnatnorrkoping.se
brabegagnat.se
bra.begagnat.nkp@telia.com

Emil Friis
emil_friis@hotmail.com

Farmors Café

Frukostbuffé 8 - 10 75:-
Tacobuffé 11 - 19 79:-

Lättluncher - Smörgåsar - Hembakat Kaffebröd
- kalla och varma drycker

ÖPPET ALLA DAGAR OM ÅRET!

Tel 0767-144133 www.farmorscafe.se
Kanalhamnen Söderköping Välkomna!

Kanalhamnen

...själv mord...

Varje dag när vi öppnar dagstidningen läser vi om olika händelser som nyligen skett. Det kan vara allt från bortsprungna hästar, våldsbrott eller någon tragisk dödsolycka i trafiken.

Däremot finns det något vi så gott som aldrig får läsa om, och det är självmord. Det är ändå viktigt att uppmärksamma denna typ av dödsfall.

Så gott som alla av oss har hört talas om Estonia-katastrofen där över 800 personer omkom då fartyget sjönk. Dubbla den summan! Då har du helt plötsligt svaret på hur många som begår självmord varje år i Sverige.

En annan jämförelse är dödsolyckorna i trafiken runt 300 personer per år. Antalet förlorade liv i trafiken är en femtedel av antalet självmord. Siffrorna varierar såklart från år till år. Det läggs nästan hur mycket pengar som helst för att nå en så kallad nollvision i trafiken, men hur mycket

resurser finns det för att motverka självmord, som är ett större problem?

Även i en söt liten stad som Söderköping sker det självmordsförsök och fullbordade självmord ett antal gånger varje år. Är efter år.

Hur ska ett samhälle bli bättre på att fånga upp dessa personer, som inte mår bra? Först och främst tycker jag, att alla borde bli bättre på att tyda signalerna, som kommer från dessa människor. Något som också är viktigt är att kunna lyssna till den som mår dåligt. Det är vi ganska dåliga på.

Lika svårt som det är att lyssna, är det att prata om det för den som egentligen vill. Våga fråga! Och våga söka hjälp, hjälpen finns verkligen. Börja med att kontakta vårdcentralen, eller SOS Alarm 112 om det är något mer akut.

En del tycker det är fegt att personer tar sitt liv. Då kan

jag inte göra något annat än att gratulera personerna till det lyckliga liv de lever. De som uttrycker sig på det viset har säkert en trygg vardag med fasta härliga rutiner, stadig inkomst, familj och hund som älskar dem och har antagligen aldrig upplevt några allvarliga krämpor.

Personer som inte har det lika bra, kan mycket väl lida av något, som inte går att sätta ord på, något som en frisk person aldrig kan uppleva. Gå därför in i människomöten med ödmjukhet och respekt.

- Din verklighet är inte alltid som alla andras verklighet.

Även om det är jobbigt och ansträngande att lyssna till en person som mår dåligt, ska du ta dig den tiden helt enkelt... oavsett om det är mitt på ljusa dagen eller sent på natten.

Emil Friis

Ni vet väl om att det finns ett kommunalt stöd som heter "Ung arrangör"?

Stödet syftar till att ta ungdomars kreativitet på allvar och att underlätta för ungdomar att ta egna initiativ och genomföra sina idéer!

Alla i åldern 13-20 år som är bosatta i kommunen och till

exempel vill anordna konserter, skapa utställningar, sy kläder till teater- eller dansföreställningar, arrangera filmkvällar eller spela in musik med mera för ungdomar i samma ålder kan söka detta stöd.

Läs mer på kommunens hemsida www.soderkoping.se/kultur

Linda Staaf
Kultursekreterare

Arkeologidagen 30 augusti

S:t Ilians kyrka

Riksantikvarieämbetet arrangerar varje år Arkeologidagen sista söndagen i augusti. Olika arrangörer runt om i Sverige ordnar aktiviteter för att vi ska upptäcka och lära oss mer om vår förhistoria. Mer om evenemangen finns på Riksantikvarieämbetets hemsida.

Med anledning av arkeologidagen, som lämpligt nog infaller under Söderköpings Gästabud den 30 augusti, ordnar Östergötlands Museum ett program i Söderköping.

Mats Magnusson, avdelningschef för arkeologi och byggnadsvård, kommer att

guida oss till stadens två nu försvunna kyrkor: S:t Ilian i Kanalhamnen och franciskanernas konventskyrka i Drothemskvarteren. Han kommer att berätta om deras storhetstid, varför de försvann, hur platserna för kyrkorna återfunnits och vilka hemligheter de ruvar på. Vi får veta lite om utgrävningarna som har gjorts och hur arkeologiskt material tillsammans med arkivforskning har kunnat ge en allt tydligare bild av de båda kyrkorna.

En del är fortfarande höljt i dunkel – eller hur är det med uppgiften att en prinsessan ligger begravd i franciska-

nerkyrkan - kommer vi att få veta om det är sant?

12.00 Samling vid Kanalhamnen (utanför Bondens Crêperie)

12.00-12.30 Berättelsen om S:t Ilians kyrka

12.30-13.00 Promenad till konventsområdet vid Drothemskvarteren

13.00-13.30 Berättelsen om franciskanernas konventskyrka

Monica Stangel Löfvall
Medeltidscentrum/Kulturkontoret

Arkeologer undersöker den medeltida kyrkogården tillhörande S:t Ilians kyrka

Vladimir Putins bakgrund

När Putin tog fram sin Kalasjnikov

Av Vera Efron

Denna artikel är skriven av Rysslandsexperten Vera Efron. Hon föddes i dåvarande Sovjetunionen 1959 och studerade vid Leningradsuniversitet, men tvingades fly då hon kritiserade den sovjetiska regimen och är sedan 1989 bosatt i Sverige.

Vera Efron berättar om det som Putin inte vill att du ska veta.

Vera Efron är författare till: "Farväl min Kursk", "Aktiebolaget rysk roulette", "Kriget i Tjetjenien", "Spetsnaz - De ryska specialstyrkorna".

Putin i KGB-uniform

Önskad självbilden

Det är en kall decemberkväll 1989. I Dresden håller en stor folksamling på att samlas kring KGB-byggnaden. Hotet hänger i luften. Demonstranterna är väl förberedda, de är beväpnade med träkäppar och stenar. Sovjet skall bort från Östtyskland! Stämningen är mycket hotfull och det hörs skrik om att man borde

Plötsligt kliver en man ut ur byggnaden med en Kalasjnikov i händerna. Han ropar: "Jag ber er att hålla ordning! Det här är ett sovjetiskt militärojekt och vi är beredda att försvara det med alla medel. Den här byggnaden tillhör varken Stasi eller KGB!"

Mannen ljuger, men någonting i hans lugna och starka röst påverkar den stridslystna människoskaran. Stormningen uteblir och den tidigare så rasande hopen skingras.

Mannen som höll i Kalasjnikov-automatkarbinen heter Vladimir Putin. Han visste att det tidigare Stasi-kontoret i närheten attackerats några timmar tidigare och att de nu även ville storma KGB-huset. Obehöriga hade kommit åt Stasiarkiven med alla dess hemliga dokument, men Putin var inte orolig för egen del, han hade vidtagit åtgärder för sin egen räkning: plockat bort sin egen dossier. Det här var den mest dramatiska episoden i Putins KGB-karriär.

Strax efteråt lämnade han Östtyskland och återvände till Ryssland – men han lämnade inte KGB.

Om Vladimir Putin har det skrivits många böcker och artiklar, men detta till trots är mycket lite känt om hans tid som aktiv officer. Dels beror detta på att han tjänstgjorde i just KGB och dels därför att han själv sett till att informationen inte ska gå att finna.

Vladimir Putin har en civil utbildning i botten. År 1975 tog han examen i internationell rätt på Leningrads Universitet.

Redan på universitetet blev han medlem i kommunistpartiet – och sedan handplockades han till KGB. Själv hävdar Putin i sin biografi att han alltid velat jobba som razvedtjik, alltså underrättelseman (agent/spion). Som i förbigående nämner Putin hur han tog kontakt med KGB:s representant på universitetet och klaggjorde sitt intresse för att jobba inom organisationen. Jag har själv studerat på Leningrads Uni-

versitet där jag började ett år efter att Putin slutade. På den tiden var det få studenter som gick med i kommunistpartiet – och de som gjorde det gjorde det för att göra karriär. Jag minns att KGB:s sektion inom universitetet låg på bottenvåningen bakom vitmålad glasörrar som effektivt hindrade all insyn. Dit blev man antingen kallad eller så smög man dit på eget initiativ. Det pratades mycket bland studenterna om vem som var angivare eller infiltrator åt KGB, som vi alla fruktade och hatade då de hade makt över alla människor i Sovjetunionen.

Om Vladimir Putin var infiltrator eller angivare får vi nog aldrig veta. Han "värvades" av Dmitrij Gantserov, en KGBtjänsteman på universitetet som handplockade kandidater till eventuell anställning efter examen. Denne imponerades av Putins förmåga att knyta kontakter med människor och få dem att öppna sig för honom. "Utan denna förmåga kan man inte arbeta inom underrättelsetjänsten och värva agenter" poängterade han.

Putin skickades till KGB:s skola nr 401 och efter sex månaders utbildning utexaminerades han som löjtnant. Han arbetade därefter med att övervaka utlänningar – turister och de som bodde och arbetade i Leningrad. Så småningom gick hans dröm om att bli agent i uppfyllelse, då han skickades till den berömda KGB-skolan utanför Moskva för att gå en ettårig utbildning i underrättelseverksamhet.

Efter denna utbildning återvände Putin till Leningrad där han fortsatte sitt arbete i fyra år till inom Sovjetunionens säkerhetspolis. Han har aldrig berättat om vad han då hade för arbetsuppgifter, men hans arbetskamrater har vittnat om att deras arbete gick ut på att värva agenter bland utländska turister, personal på ambassader eller konsulat, och bland dem som planerade att emigrera från Sovjet. Enligt arbetskamraterna var just värvning något som Putin var mycket bra på.

År 1985 förkovrade sig Putin på Andropovs KGB-högskola i Moskva och därefter skickades han till Dresden i Östtyskland, där han tillbringade fem långa år. Vid det laget hade han graden major och bedrev enligt honom själv "ett vanligt underrättelsearbete". berättar Tore Forsberg om hur detta kunde gå till.

Underrättelseofficern hade en nyckelposition i systemet. Det var han som ledde operationerna och värvade agenter. Enligt Putins medarbetare i Dresden hade han ett eget nätverk som bestod av tiotals agenter och informatörer.

Efter Tysklands återförening återvände Putin till Sovjetunionen och Leningrad, där han återigen hamnade på universitetet.

I sin nya position övervakade Putin studentkåren och höll ett öga på lärarna.

Under denna period terknöt han även bekantskapen med Anatolij Sobtjak, borgmästare i Leningrad och anställdes så småningom i borgmästarens stab som chef för utrikesavdelningen, där jag år 1993 fick träffa honom några gånger.

I augusti 1996 förflyttades Vladimir Putin till Moskva där han började arbeta inom presidentens administration. Redan den 25 juli 1998 utsågs han av Jeltsin till chef för FSB (KGB:s efterföljare), en position som Putin hade fram till augusti 1999.

Han blev permanent medlem av säkerhetsrådet i Ryska federationen den 1 oktober 1998 och utsågs till dess sekreterare den 29 mars 1999.

År 2000 började Vladimir Putin sin nya karriär som Rysslands president och därmed även överbefälhavare.

Det verkar dock som om hans tidigare arbete har satt sina spår, då han verkar ha svårt att låta bli att övervaka oliktankande

Skördetid

Luftlök

Bodil Kärfeldt

bodilochrone@telia.com

Observera att det är skillnad på odlingslott och kolonilott. På kolonilotten får man ställa upp en liten stuga, vilket man inte får på odlingslotten.

Kolonilott finns inte att tillgå i Söderköping.

När Lilla tidningen "inspekterade" lotterna, fann man de mest avancerade odlingar. Det visar ett stort intresse bland odlarna, de flesta lotter var otroligt välskötta och man förstår att det ligger mycket möda bakom det hela.

Här finner man allt man kan önska sig, jordgubbar, hallon, krusbär, vinbär, rabarber för att nu nämna det lite mer mumsiga. Potatis, lök av många olika sorter, ärtor, bönor, gurkor, spenat, rödbetor, morötter, squash, örter m.m.

Blomsterprakten är slående man kan räkna till minst 15-20 olika sorter, fint att bara plocka med sig hem. Mitt emellan potatis och lök träffar man en känd söderköpingsprofil, Kjell Jonasson. Idag har han bytt ut gitarren mot en trädgårdshacka, det ser ut som att han hanterar

båda verktygen lika bra. (men inte samtidigt!)

Han berättar att familjen är självförsörjande med både lök och rödbetor, i viss mån också potatis och lite örter, hela vintern. Det fina är att man kan vara 100% säkert på att det är 100% ekologiskt odlat, säger Kjell.

För att prestera allt detta behöver man en paus då och då, många har gjort sig en liten hörna för just detta, en liten enkel plats med ett par stolar för att ta igen sig lite, kanske en kaffetermos också finns med.

Odlar man vid reningsverket får man på kuppen lite underhållning, man befinner sig mellan Storån och kanalen och många båtar passerar.

Nu i augusti är det dags att skörda och då får man inte ta för långa raster. Allt ska skördas med kärlek och omsorg, allt måste upp i rätt tid för att sedan troligen hamna i frysen. Sylta, safta och konservera är en gången tid, men det finns ändå någon som fortfarande har tid och kunskap för denna gamla metod.

Bodil Kärfeldt

Underbara skördetid, men vägen dit är ganska lång. Särskilt om man inte har någonstans att odla.

Tänk att ha gröna fingrar och inte kan använda dem, ingen villaträdgård eller uteplats, ingen enda liten rabatt eller balkonglåda.

Lösningen heter ODLINGSLOTT. Hur gör man för att hitta en sådan? Ring Kommunens. Det finns ca 55 lotter att hyra på två olika områden, ett lite större som är uppdelat på två områden, de ligger på den fina åkermarken i närheten av Luvata och en lite mindre vid reningsverket. Just nu finns det bara ca 2 st lediga. Lotterna är på 100m2 och kostar 5:-/m2 Det finns vattenposter att tillgå och en gemensam redskapsbod.

Kjell Jonasson i farten

Vår i luften? Inspirerad?
Välkommen till oss på MÅLARSTUDION,
Flügger Färgbutik och Måleri. Om Du handlar
för över 300:- så får Du ett litet penselset
värt 39:- De goda råden och smarta
lösningarna får Du på alltid köpet.

malarstudion.se

Klipp ut och spara

V
Ä
R
D
E
K
U
P
O
N
G

Bäst på Service!

Mekonomen
Bilverkstad

Dela upp kostnaden
med Mekonomenkortet

BilTeknik
SÖDERKÖPING AB

0121-217 60 *Välkommen!*

Norrköping 011-105080

Smedbygatan 3, (mitt emot Coop Kungsängen)

Söderköping 0121-21760

Ringvägen (vid Shell)

Även reparation & service av **AC**

Distriktsveterinärerna
en del av Jordbruksverket

Norrköping 010-1229060
Söderköping 010-1229110
Valdemarsvik 010-1229100

KIRURGI - MEDICIN - FODERRÅDGIVNING
ID-MÄRKNING - ULTRALJUD - VACCINERING
KASTRERING

Telefontid vard 8 - 9. Jour dygnet runt. Alla djurslag.
Drop in onsdagar 17 - 19 för vaccinering och enklare
åtgärder (gäller ej Valdemarsvik). I övrigt mottagning
efter tidsbeställning.

Anderssons + Hemköp
Söderköping
SALUHALL
Kött • Chark • Fisk • Ost

= sant

Nu har Jennie från saluhallen börjat hos oss, och du hittar
från och med nu en manuell köttmaskin som är laddad med
bland annat hängmörad oxfile, ryggbiff och entrecôte!
Vi har även KRAV-märkt kött och fläskkötter från glada
utegrisar hittar du naturligtvis här.
Nu finner du dessutom en helt ny manuell avdelning hos
oss, fylld med kött, fisk, ost och delikatesser.

Välkommen hem till oss!

Ågatan 2 • 0121-196 90

Fråga en Beckerskund
vart du ska vända dig för att få en
bra, begagnad bil.

Svaret blir:

Beckers så klart!

BEG BILSPECIALISTEN
BECKERS BIL
Söderköping • www.beckersbil.se • 0121 - 145 45

Gycklargruppen TRiX presenterar

Vansinnets eld- Vilt, Vackert och Vansinnigt

”Har du någon gång blivit
sittande stirrandes in i elden?
Titta inte för länge! Galen-
skapen ruvar där, i glöden,
lågorna och de svävande
gnistorna”. Varningen kom-
mer från gycklargruppen
TRiX som i föreställningen
reser in mot eldens innersta,
vansinniga väsen. ”Är det
du som jagar elden, eller el-
den som jagar dig?”

Sedan gästbudets start
har TRiX gästade med sina
eldshower. Första året fick
Fisktorget utgöra scen, sedan
flyttades showen till det stö-
re Hagatorget, för att åren
därefter landa på tornerspel-
banan med plats för nästan 1
500 personer i publiken och
med en scen, så att alla skall
se bra.

I år kallar man föreställ-
ningen eldcirkus. ”Efter
18 år som eldartist är det
skönt att kunna överraska
sig själv”, säger Johan Holst

som bygger gruppens eld-
rustning.

”Att skapa upplevelser för
publiken med nya wow-ef-
fekter, värme och spänning
är lite klurigt, det är lätt att
göra samma sak hela tiden.
Därför är det skönt att vi med
vår erfarenhet kan utmana
varandra. Tillsammans med
musikern och kompositören
Jonas Färlöf har vi i skapat
en eldföreställning med höga
ljud, rök och pyrotekniska
effekter”.

Medverkande eldartist är
Erik Klinga, Johan Holst och
Martin Gerhardsson.
Musik & komposition: Jonas
Färlöf.
Pyrotekniska effekter: Johan
Holst
Tekniker & Producent: Lin-
néa Pettersson

Föreställningen, som spelas
fredag och lördag kväll, är
ca 60 min lång och rekomm-
enderas från ung 6 år.

Läsandets magi

Jag heter Susanna Lönnqvist
och är nyutträd barnbibli-
otekarie på Söderköpings
stadsbibliotek. Jag kall-
as helst för Sanna. Tidigare
har jag jobbat bl.a. på Lin-
köpings och Norrköpings
stadsbibliotek, senast an-
ställd som projektledare i ett
läsfrämjandeprojekt riktat
mot åk 4.

Jag gillar många saker. När
jag blivit frälst av något vill
jag gärna prata om det och
inspirera andra. Yoga, löp-
ning, bra mat och återbruk
ligger mig nära hjärtat. Min
stora knasiga familj bestå-
ende av man, fyra barn och
två katter är navet och driv-
kraften i allt jag gör.

Vid sidan av familjen är det
som jag brinner starkast för
ändå böcker. Därför vill jag
helst prata böcker och läs-
ning mest hela tiden! Att
få jobba på bibliotek, mitt
i berättelsernas centrum, är
drömjobbet för mig. Grun-
den till mitt stora bokintresse
lades tidigt. Bokbussen be-
sökte min lilla hemby i Fin-
land, strax utanför Helsing-
fors, två gånger i veckan.
Däremellan bar jag hem allt
som det pyttelilla skolbiblio-
teket hade att erbjuda.

Jag tror så starkt på läsningen
och berättelsernas kraft. Jag
tror att böcker och berättelser
kan göra skillnad, på riktigt, i
människors liv. Att få lära sig
läsa är en demokratisk rät-
tighet. En viktig uppgift för
biblioteket är att tillhand-
hålla litteratur som fungerar

som verktyg och hjälpmedel
vid läsinläring och lästrä-
ning. Men litteratur är också
så mycket mer.

”Skönlitteraturen är större
än enbart ett medel för läs-
träning. Läsning av skön
litteratur är, när litteraturen
och läsningen är som bäst:
samtal, snuttefiltar, svärd (el-
ler kanske yxor). Stora upp-
levelser. Missar vi detta, så
missar vi poängen.”, skriver
Lena Kjersén Edman i boken
”Tala om böcker”. Vi glöm-
mer det ibland tror jag, att
också barn och unga måste
få upplevelser av läsningen.
Reduceras läsningen till me-
kaniskt avverkande av sidor
hittar man heller aldrig läs-
ningens magi.

Men om barnen inte vill läsa
då? Om de vägrar, vad kan
man göra då?

Var själv en läsande före-
bild. Visa att du tycker om
att läsa. Barn gör som bekant
som vuxna gör, inte som de
säger. Möblera hemmet med
böcker. Lägg fram dem som
smågodis. Låt böcker bli en
del av vardagen, inte något
exklusivt som plockas fram
bara ibland.

Gå till biblioteket. Låna mas-
sor med böcker! Barn ska
kunna få välja. Ibland är man
sugen på en typ av berättelse,
ibland på en annan. Det är
inte alltid man innan vet vad
det är man vill ha. Därför är
det bra att ha mycket böcker
hemma så man kan botanise-
ra och frossa. På biblioteket

kan man också få tips på bra
böcker. Utnyttja gärna den
möjligheten!

Hitta på egna berättelser till-
sammans med barnen. Skriv
ner dem eller låt dem förbli
muntliga.

Läs högt för barnen. Också
för stora barn! Gör en mysig
stund av det hela. Åt något
gott, tänd levande ljus. När
man blir läst för kan man få
ta del av berättelser som rent
texttekniskt är för avance-
rade för att man ska kunna

läsa dem själv. Ljudböcker
är också bra, inte minst på
långa bilresor.

Överhuvudtaget handlar
det mycket, tror jag, om att
skapa positiva associationer
kring läsning.

Och det är aldrig för tidigt el-
ler för sent att börja.

Hoppas vi ses på biblioteket!

Sanna Lönnqvist
Barnbibliotekarie
Söderköpings stadsbibliotek

En god affär - året om

Vad är en bra affär? Jo, det kan vara en butik som jag tycker har ett bra sortiment, är fräsch och tilltalar min smak. Det kan vara en affär med trevlig och hjälpsam personal och det kan vare en butik där jag känner att jag hittar det där som jag just söker. En god affär kan vara mycket, men för de flesta är en bra affär när man känner sig nöjd och glad över sitt köp eller man är nöjd med det man sålt. Det kan vara just den pryl eller plagg eller det ätbara som jag sökte, just rätt färg och form och det kan vara rätt pris. Men för de flesta och även för mig är en "bra affär" när jag känner mig sedd och förstörd när jag kommer in i en butik eller till en restaurang. Det finns någon som kan svara på frågor, om jag har några. Ett positivt bemötande och kanske med upplysning om vad som just kommit in och om det idag finns något "extra" spännande erbjudande. I Söderköping kan man verkligen just träffa på "en sådan bra affär"!

Det har ju inte varit någon "riktig sommar" i år, säger många, men det beror ju hur man ser på det hela. Kanske just därför har det varit "en bra affär" för just Söderköping. Besökare och turister och även många Söderköpingsbor har kunnat upptäcka sin stad och affärer emellan regnskurar och solskenen. Det beror ju också på vilken bransch det handlar om. Vädret har dock väldigt stor påverkan på sommarsäsongen och den känsligheten behöver stävjas med bra "året-runt affärer".

Det har dykt upp lite nya tillskott som lockat. Några spännande sk. "PopUp-shops" och naturligtvis lockar de sommarbutiker och caféer som öppnas upp vid kanalen under säsongen.

I sommar har jag fått höra mycket beröm för vår fina stad och våra affärer och restauranger och caféer. Men jag också alltför ofta fått kommentaren: Finns det bara glass här i Söderköping? Jag har till svar sagt att det finns så mycket mer att se och göra och att glass naturligtvis en viktig ingrediens i upplevelsen av sommar i Söderköping och den har ju också gjort oss "kända" i hela Sverige och det är vi stolta över!

Kritiken kan dock leda till "bättre affärer" för oss alla. Ett varierat utbud drar mer än just kanske flera av samma sort. Trenderna i handeln går också emot att ett köp ska vara av genuin och bestående karaktär. Hur en vara producerats och av vem är viktigt. Återvinning och återanvänt är "inne". Lokalt och närproducerat är mycket efterfrågat. Fler kunder har frågat efter butiker med just sådant och även lokalt hantverk.

"En god affär" vore kanske att de som startar upp just skulle tänka på att hitta just en ny affär... inte bara utöka med fler av samma sort. Den kritiken tror jag vi i Söderköpings handel och näringsliv skulle ta till oss mer av. Varför inte djup-dyka i den Handelsutredning som redovisats av kommunen och för-

söka rekrytera just de företag som "saknas"? Här behövs alla kontakter användas. Det finns redan ett par nyligen etablerade större handelsföretag och varför skulle det inte kunna bli fler? Det finns ett stort utrymme för olika tjänsteföretag att etablera sig. För ett utbud året om.

Viktigt är också att se till att butikerna hamnar "rätt". Det har gjorts en "stråkanalys" av Söderköping och den gav flera intressanta vinklingar och råd om hur man bildar handelsstråk som drar kunderna till sig och intressanta kvarter med restauranger, caféer och bildar "mysiga vattenhål". Låt oss åter titta djupare i den och försöka samarbeta så att vi verkligen får "rätt affär" på rätt plats som i sin tur ger alla bättre affärer! Här är fastighetsägarna en mycket viktig part och kan få chans att få rätt hyresgäst till sina lokaler och att investeringen leder till "gemensamma goda affärer".

I slutändan är det mötet med kunden som avgör om det blir "en god affär". Men om vi inte förnyar oss, hittar nytt och fångar upp trender även i en så gammal och genuin stad som Söderköping, så blir det "inga affärer alls"... Var med och tyck till och var med i samarbetet för "goda affärer året om"!

Anne-Louise Kroon

Ordförande i Stadskärnan Ek. förening i Söderköping

Foto Inger Jansson
Bild från medeltidsdagarna i CREMIEUX FRANKRIKE

Vägglykta Jonna
Finns i svart eller Vitt

Nu 249:-

Lövräfsa Prima
FISKARS
Nu 99:-

SH56 Lövblås/Sug
STIHL
Nu 2490:-

DJURBERGS

JÄRN • BYGG • FÄRG

Ågatan 4 SÖDERKÖPING Tel. 0121-120 20 www.djurbergs.se

Jag har vanligen god sömn. Någon enstaka, orolig vaken natt kan förekomma men väldigt sällan. Det brukar också oftast gå bra att somna om efter nattliga telefonsamtal eller uttryckningar under jourpassen.

Men så reste jag och sam-bon till västra Kanada under vår sommaresemester. Till Vancouver gick det ganska bra. Visst var jag trött efter den långa flygresan men det gick att kämpa emot lusten att lägga sig och efter ett förlängt dygn var jag snart inne i den kanadensiska dygnsrytmen. Vårre blev det åt andra hållet. Det gick inte att sova under resan och väl hemma i Sverige var min dygnsrytm helt urspårad. Trött på dagen men klarvaken och hungrig där det var meningen att jag skulle sova. Och det varade i flera veckor.

Vår dygnsrytm styrs av en biologisk "klocka" i mel-lanhjärnan som gör oss pigga och aktiva dagtid men trötta och inaktiva på natten. Denna klocka styr inte bara sömn och vakenhet. Den vrider också ner olika kroppsfunktioner på

sparlåga. Temperatur, puls, blodtryck, stresshormoner, ämnesomsättning och urinproduktion minskar. Den lilla tallkottskörteln som sitter under hjärnan medverkar genom att tillverka hormonet melatonin när det är mörkt men stänger av produktionen när det blir ljust. Det är välkänt att det tar längre tid att anpassa sig efter flygningar österut. Särskilt för kvällsmänniskor som jag. Vad som krävs är att korta ner dygnet och lägga sig tidigare än man brukar göra normalt, men det brukar vara svårt. Solljus och utomhusaktiviteter på eftermiddagen kan påskynda återanpassningen till normal dygnsrytm. I USA är det också vanligt att till kvällen ta melatonin-tabletter som där går att köpa receptfritt. I Sverige är medlet inte godkänt för jetlag och lär inte bli det heller. Trots allt är ju detta ett ganska trivialt "i-lands-problem" som går över inom några veckor utan behandling. Man kan konstatera att människan inte är skapt för det moderna sättet att resa. När vi på medeltiden gick till fots eller möjligen färdades med oxkärra behövde ingen bli jetlaggad.

Kjell Gunnarsson
Läkare

ÖPPET VARJE DAG
aug 9-19, sept- 4 okt 9-17

Välkomna önskar Pia Wahlman med flitig personal

Veckans Rätt vardagar 11.30-14.30

God mat & hembakat såklart!

Besök även Rickys Sjöbod och Morsans Loppis!

café KÄRTORP
0123-30087

Vid E22, endast 25 min. söder om Söderköping

PlusPoolen
Plåtgatan 3b
SÖDERKÖPING
0708-773500

Teater som du aldrig sett den förut! "Molière - Den absoluta sanningen"

Den bejublade clownföreställningen med publikfavoriterna **123 Schtunk** visas i Salong Ramunder i Söderköping **onsdagen 14 oktober kl 19**. Livet blir sig inte mer likt efter att man sett 123 Schtunk!

Teatergruppen är återkommande artister på scener runt omkring i hela Sverige. Efter pjäser som *Hamlet*, *Raskens* och *Mozart* ger de sig nu på *Molière*, en av teaterhistoriens portalfigurer som under sin samtid både roade och retade gallfeber på etablissemanget. Det var på sitt sätt typiskt att han dog när han spelade *Den inbillade sjuke* och läkarna vägrade behandla honom efter att han gjort narr av dem. Om *Raskens* skrev Expressen: "lustfylld, ömsint, respektfull och helt galen" och det gäller det mesta av det som teatergruppen gör.

Söderköpings Teaterförening gör en nysatsning i och med föreställningen och hoppas i höst på att rekrytera flera nya medlemmar till för-

eningen - medlemmar som vill engagera sig och vara med och påverka utbudet av teater och annan scenkonst i Söderköping.

Som medlem får man se denna föreställning för endast 80 kr (ej medlem 200 kr). Som medlem betalar man 120 kr per år och får då även ett scenpasset och medlemskap i riksteaterföreningen. Scenpasset innebär att man får rabatter på Östgötateatern, Dramaten och en mängd andra scener i landet. Som medlem får du också tillgång till olika utbildningar och kurser, t ex i scenkonst, marknadsföring/publikarbete, produktion av hemsidor, sociala medier samt möjlighet att delta gratis på utbudsdagar med massor av scenkonst.

Söderköpings teaterförening är idag med och arrangerar ett antal evenemang varje år, bland annat barnteater på Stinsen, vuxenteater vår och höst, författaraftnar på Bondens Crêperie i kanalhamnen sommartid samt gyckel med

mera under Söderköpings Gästabud. Läs gärna mer om föreningen på www.soderkoping.riksteatern.se.

Vill du vara med och arrangera teater i Söderköping? Kom då och se föreställningen den 14 oktober. Efteråt blir det ett kort möte

där vi berättar mer!

Läs mer om föreställningen på www.soderkoping.se/evenemang eller www.schtunk.se.

Varmt välkomna!

Söderköpings teaterförening

Teater Schtunk
med sin clownföreställning

Söderköpings föreläsningsserie har återigen lyckats med ett fantastiskt startfält då föreläsningsserien "Nyfiken på..." drar igång höstprogrammet.

Först ut **8 september** är ingen mindre än **Anna Doll** - ungdomspedagog och samordnare för Integration Flykting Främjande i Söderköpings kommun. Hon berättar om integrationsarbetet och om hur vi gör det tillsammans.

Drygt en vecka senare, **16 september**, kommer konstnären **Stefan Teleman** från Norrköping. Han målar, tecknar och skriver och är kanske mest känd för sin satir. Han gav nyligen ut boken *Skvatt*.

Kristina Sandberg är författaren som bland annat skrivit böckerna om Maj. Hon berättar **30 september** om hur trilogin om Maj växte fram. Sista boken i serien, *Liv till varje pris*, belönades med Augustpriset år 2014.

15 oktober möter vi skribenten, debattören och historikern **Gunnar Wetterberg**. Han pratar om Wallenbergarna, vilket också är titeln på hans senaste bok som kom ut 2013.

Lena Andersson är kanske mest känd för boken *Egenmäktigt förfarande* som vann Augustpriset 2013 i kategorin Årets svenska skönlitterära bok. Uppföljaren *Utan personligt ansvar* kom året därefter. Hon talar **29 oktober** om kärlekens makt och vanmakt.

11 november möter vi journalisten **Johan Ehrenberg** som har gjort en djupdykning och studerat solcellsrevolutionen och hur den förändrar ekonomi, klimat och politik. "Om vårt ansvar och våra möjligheter - Visst kan vi rädda världen. Vem ska annars göra det?"

Sist ut i höst, **25 november**, är historiker, vetenskapsjournalist och författare till den nytänkta boken *Käraste Herman*. Boken behandlar läkaren och professorn Herman Lundborgs liv och leverne. Han var ledaren för världens första statliga rasbiologiska institut 1922-1935.

Vi har en spännande höst framför oss!
Varmt välkomna till Stinsen!

Linda Staaf
Kultursekreterare

Nyfiken på "Nyfiken på..."

Anna Doll

Stefan Teleman

Kristina Sandberg

Gunnar Wetterberg

Lena Andersson

Marja Hagerman

6 fördelar

- **Minireningsverk i betong!**
- **Testas löpande. Bevisad funktion & reningsresultat**
- **Fungerar även till fritidshus**
- **Pålitliga & robusta betongprodukter sedan 1958**
- **Anpassat för nordiskt klimat**
- **Virvelbäddsteknik - självrenande**

Söderköpings Cementgjuteri AB

0121-10241 Margaretagatan 37 cementgjuteriet.se

Auktoriserat
VVS-företag

Passa på
att förnya er bostad !!!

Rotavdrag 50%

på installationskostnaden upp till 50.000:-

**Kampanj
priser
på värmepumpar
och badrum**

Badrum

Tillsammans med er planerar vi och bygger ert nya badrum (Rotavdrag på installationskostnaden)

Värmepump

Låt oss räkna på ert värmebehov Vi kommer med förslag till komplett lösning Utnyttja Rotavdrag!

Kök

Låt er inspireras av vår stora utställning Vi hjälper er med allt ni behöver

0121-10100

(även till vår **filial i Valdemarsvik**)

ÖPPETTIDER
7:30 - 11:30

Eller enligt överenskommelse på telefon.

070-812 6107

Virkesgatan 6
614 31 Söderk.

rorservice.se

...självklart en **Paella!** Ladda grillarna. Nu kör vi!!!

Om den underbara värld som döljer sig under det enkla uttrycket "mat & vin" skriver Mikael Malmkvist i lilla tidningen

mikael@vibotec.se

Sommar sol och värme!!!

Nja den varan har det sannerligen varit snålt med i år. Nog har vi fått några stänk av solen men annars har vi mestadels gått och småsvurit över regn, blåst och inte minst hagel. Detta gäller ju inte de lyckligt lottade som varit intelligenta nog och haft råd att förutse denna sommarkatastrof genom att resa söderut, grattis till er.

Nog med vädergnäll. Trots detta så har vi alla nog fått några fantastiska dagar tillsammans med vänner och familj och tagit till vara dessa på bästa sätt.

Själv har jag lyckats att som sed är ta mig ner till Sveriges riviera nämligen Mellbystrand.

Det är en underbar plats på Sveriges västkust i Laholmsbukten och den kan skryta med sin milslånga sandstrand.

Några dagar för lugn och eftertanke och givetvis god mat och dryck och i sällskap av min vän Janne Månsson, VM mästare i Homecook styling i BBQ och bronsmedaljör i SM för BBQ Ribs båda 2015. Ni ska få ta del av en härlig anrättning, som Janne bjöd på och som inspirerar var och varannan spanjor, självklart en Paella. Skillnaden mellan Jannes paella och en traditionell Paella är att han tillagar sin på kolgrill. Så ladda grillarna för nu kör vi....

Paella är från börja en historisk rätt som invandrade muslimer började knäpa ihop redan på 700 talet, när några av dem satte bo i det nuvarande spanska Valencia. Basen var ris, som möjliggjorde en rätt med många olika varianter och underbara smaker.

Ingredienser

- Ca 20st färskas blåmusslor
- 1-2 dl torrt vitt vin
- 1-1,5 dl olivolja
- kycklinglår ett gäng
- paprika efter behag
- lök och vitlök efter behag
- citron
- svartpeppar, cayennepeppar, saffran, salt
- 8-10 dl buljong och lite av musselspanet
- färsk godkända jätteräkor
- kryddstark korv ca 5 st
- arboriris så mycket ni orkar

Vill ni förenkla tillredningen så gå in på recept.nu Annars drar ni fram två klotgrillar Weber 57 med tillhörande wok/paella pannor och leker proffs.

- Musslorna kokar ni upp i vittvin tills de öppnat sig
- I ena pannan börjar ni fräsa upp hackad lök tills lite snygg yta uppnåtts, sen i med riset tillsammans med vin och buljong. Låt puttra ca 20 min under omrörning, och glöm inte kryddorna.
- I den andra pannan fräser ni på kycklinglårerna, och korven
- När det är 5 min kvar på riset så fräser ni upp jätteräkorna. Fräs dom i hög värma och snabbt annars blir de gummiaktiga.
- Låt vätskan koka ur innan serveing
- Nu kvarstår bara en urtjusig gamering

Servera detta tillsammans med en kryddig Rioja eller kall bira.

Tips på vin till Paellan:

Rioja Don Jacobo artnr. 2378, 750ml, 230:-
 eller öl Estrella Damm artnr. 11514, 330ml, 13,40:-

Obs! "Paltkoma" kan uppstå så någon dessert är inte att tala om.

Men fram på småtimmarna gjorde vi en **ugnsbakad brie**. Ojojoi helt grymt god nattamat.

Värm ugnen till 220 grader.

Ta en brietårta och lägg i en ugnform.

Toppa osten rikligt med flytande honung och valnötter.

In i ugnen ca 10 min. Sen kan ni riktigt känna att det lägger sig som bomull runt midjan.

Ska tilläggas att den slank ner med en singelmalt..... helt enkelt tokgott.

Bon appetit! / Micke

Janne Månsson

www.glashyttangusum.se

Bild och glasgalleri

Öppet: torsdag - lördag kl.10 - 17 (lunch kl. 13-14)

Uppllysningar: tel. 0123 - 209 15 eller 0123 - 207 90

VÄLKOMMEN

Öppet även efter överenskommelse

Bennys Språklåda

Hen – en frisk fläkt, ett inlägg i könsrollsdebatten, eller ett språkligt misslyckande?

Alla tider har sina språkliga markörer. Vi överraskas av dem, drar på munnen åt de fyndiga, ilsknar till över dem som vi ogillar, skrattar gott åt de skämtsamma. Vi funderar över vilka nya ord som kommer att bli Århundradets Nyord. Frågan är: Kommer *hen* att bli 2000-talets Nyord? Och hur förhåller vi oss till detta lilla ord?

Benny Möller

Medeltiden hade sina religiösa ord, Hansan bidrog med ord för handel och bokföreläsning. Under stormaktstiden kom militärtermerna från Tyskland. Upplysningstiden – franskan var högsta mode med ord för kultur och matlagning. Och så vår egen tid med alla nya ord för tekniska uppfinningar, sport, ungdoms- och populärkultur. Språket är i ständig rörelse, och tillflödet har aldrig någonsin varit större än nu.

Gemensamt för alla de nya orden är att de hör till språkets innehållsordklasser. De allra flesta är substantiv, som t.ex. *skanner*, *dej*, *flopp*. Vanligt är också att man till dessa bildar avledda verb: *skanna*, *dejta*, *floppa*. Nya adjektiv finns också, t.ex. *ball*, *schyst*, *genmanipulerad*. Dessa få exempel är bara ett axplock ur ordfloden. Den som intresserar sig för allt nytt som händer hittar exempel i Språkrådets nyordslista som regelbundet uppdateras på nätet.

De övriga ordklasserna är de s.k. formorden, och de brukar normalt inte ändras. Några få exempel finns från forntiden. Under urnordisk tid, ca 800-talet, ändrades pronomenet i tredje person plural från *seo* till *deir*, i modern nordisk tappning *de*. Denna förändring hade redan ägt rum när vikingarna kom till England på 900-talet. Engelsmännen påverkades av det nordiska språket och lånade in *deir* till forn-

engelskan, i modern engelska *they*.

Förändringar av pronomen är således ytterst ovanliga. Sedan ett par år tillbaka har vi dock, som säkert de flesta har märkt, ett nytt pronomen i svenskan: *hen*. Ni, kära läsare, får ursäkta mig, men jag tänker sticka ut hakan och argumentera mot detta pronomen.

Argumenten som brukar anföras till förmån för *hen* kan hämtas från könsrollsdebatten och hbtq-rörelsen. *Hen* skulle medverka till ökad jämlikhet mellan kvinnor och män och underlätta den språkliga identifikationen för homo- bi- och transpersoner.

Eftersom hbtq-personerna endast är ca 10 % av befolkningen kan nog jämlikhetstanken vara det som de allra flesta människor berörs av. Målsättningen i vårt svenska samhälle är att kvinnor och män skall ha lika rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden. Utbildning, yrkesval, karriärmöjligheter, lön och inflytande inom ekonomi och politik måste vara oberoende av kön. Så är det inte idag; kvinnorna släpar efter mer eller mindre på de flesta områden. "Kvinnor i nödraken" inom t.ex. vård och omsorg har generellt lägre löner, i bolagsstyrelserna sitter mest män. Samhällsutvecklingen har sedan mitten av 1900-talet utjämnat skillnaderna. Har ordet *hen* förbättrat något? Nej, hittills

inte, men man kan förstås invända att ordet funnits under förhållandevis mycket kort tid.

Saken ställs på sin spets i passet och på flygbolagens bokningssajter, där man är tvungen att välja kön, kvinna eller man.

De språkliga aspekterna har stor betydelse. Pronomen hör till språkets vanligaste ord och måste kännas bekväma för användarna. Som första argument vill jag diskutera ordets böjning. Vad bör *hen* heta som genitiv och som objekt? Skall vi säga *hens* eller *hennes*? *Henne* eller *henom*? Eller kanske anknyta till fornordiskan och säga *hennar*? *Hens* och *henom* känns faktiskt som språkliga missar, medan *hennar* rätt igenom är femininum. Dessutom är genitiv och dativformer på *-r* utdöda i vårt språk sedan många hundra år tillbaka.

En mening som "Kunden väljer förstås det märke som han/hon föredrar" känns otymplig. Väljer man *han* som pronomen är man automatiskt kvar i det gamla tankesätt som *hen* var avsett att bekämpa. Väljer man *hon* är det språkligt fel, eftersom ordet *kund* trots allt är maskulinum, precis som ordet *person* är femininum – även om de flesta svenskar inte vet det. Men det finns ett mycket enkelt sätt att klara problemet: man ändrar huvudordet till plural: "Kunderna väljer

förstås det märke som de föredrar". Vips är genusmarkören borta!

Hur är det då med våra nordiska grannspråk? Nej, inget *hen* i varken danska, norska, färöiska eller isländska. Inte heller i övriga indoeuropeiska språk, vilket är samtliga språk som talas i Europa utom finska, ungerska och baskiska. I de latinska språken har man ofta parallellformer av substantiv, en i maskulinum och en i femininum. På spanska kan t.ex. *datador* heta antingen *computador* – maskulinum – eller *computadora* – femininum. Språkanvändarna väljer vilket de föredrar. Och franska tidningar hade för några år sedan en diskussion om titulering, i samband med att Ségolène Royal kandiderade som president. Om hon blev vald, skulle hon då vara *Monsieur le président*, *Madame le président* eller *Madame la présidente*? Det tredje alternativet, helt femininum, vann, men tyvärr vann inte Ségolène Royal valet.

I vårt östra grannland talas ju finska, som inte alls är släkt med nordiska. Finskan har inga genuskillnader i språket. Tredje person har pronomen *hän*, som betyder både *han*, *hon*, *den* och *det*. Så har det varit så länge finska språket har funnits. Likadant är det i ungerskan. Har då Finland och Ungern bättre jämlikhet mellan könen än resten av Europa?

Är det mindre kvinnoförtryck och våld mot kvinnor där än i andra länder? Har hbtq-personerna en bättre situation där än i övriga länder där språken har två eller tre genus? Knappast troligt.

Liknande språkliga försök har gjorts tidigare, till exempel för att höja statusen för olika yrken. *Städare* blev *lokalvårdare*, *konduktören* har försvunnit från tågen och är nu *kundvärd*. Men förändringarna i språket har inte lett till ändrad könsfördelning i yrkena eller högre lön.

Det finns således inga belägg för att ordet *hen* i svenskan skulle kunna förbättra jäm-

likheten mellan könen eller situationen för hbtq-personer i vårt land. Snarare känns ordet som en besvärlig stoppklots i en text. Grundregeln för en text är att språket skall flyta lätt och inte innehålla ord som hindrar flytet i läsningen. Låt oss därför slippa *hen* och inrikta arbetet för jämlikhet mellan könen på åtgärder som verkligen ger resultat, till exempel krafttag för löneutjämning på alla arbetsplatser och respekt för alla människor oavsett ras, kön, religion, politisk uppfattning eller sexuell läggning – vilket för övrigt står fastslaget både i vår grundlag och i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna

Benny Möller är språkvetare med inriktning på språkhistoria. Han har under mer än tio år undervisat i svenska vid Nyströmska skolan i Söderköping, och har utbildat sig inom språkhistoria

bland annat hos professor Jan Anvward och professor Jan Paul Strid vid Linköpings universitet. För närvarande arbetar han som lärare i spanska på Katedralskolan i Linköping.

Till nästa nummer hoppas jag på många nya intressanta språkfrågor från er i läsekreten!

Sänd dem med e-post till
info@lillatidningen.com
eller direkt till mig på
wit_oleander@hotmail.com

Benny Möller

JMS VATTEN RENING
Branschledande sedan 1994

Är du säker på vad du dricker?
Inte så konstigt om du är osäker. Vattnet från en egen brunn kan innehålla både det ena och det andra – en av fem brunnar i Sverige har till och med otjänligt vatten. Vår kostnadsfria vattenanalys ger svar på pH-värde, järnhalt, hårdhetsgrad m m och är ett första steg mot rent och friskt vatten.

RENT VATTEN FRÅN 495 KR/MÅNAD INSTALLERAT OCH KLART

Boka kostnadsfritt hembesök!
Norrköping: Importgatan 46, 602 28 Norrköping, tel. 011-12 70 30
www.jms-vattrening.se

Konferens
Hos oss finns en atmosfär som lockar fram det bästa hos konferensdeltagare. Starta hösten på bästa vis med en sammankomst hos oss!

Dagens!
Mån-fre serverar vi en delikat lunch kl. 11.30-15.00
Se mer info på soderkopingsbrunn.se!

Söderköpings Brunn
Exklusiva möten - Spa Konferens - Weekend
0121-109 00
www.soderkopingsbrunn.se

Utställningar

29 juni – 23 augusti
Lilla Galleriet Rådhuset
Öppet dagligen kl 12-17
27/7 – 2/8 Lena Neander
ställer ut textilt konsthantverk.
3/8 – 9/8 Solveig Strid ställer ut måleri.
10/8 – 16/8 Janne Bergström ställer ut måleri.
17/8 – 23/8 Kåge Olson ställer ut keramik.
Plats: Rådhuset

29 juni – 18 augusti
Sankt Anna Skärgårdsmuseum
Öppet tisdag – söndag kl 12-17
Årets utställning: "Pärlor ur gömmor"
Plats: Skärgårdsmuseet
Sankt Anna, Tyrislöt

31 maj – 30 augusti
Temautställning: Ung på 50-talet
Öppet dagligen kl 13-17
Utställningen har formen av ett ungdomscafé på 1950-talet med allt vad därtill hör i form av inredning, serveringsdetaljer, utbud. Från jukeboxen hörs den typ av musik, som ungdomar då helst lyssnade till.
Plats: Stadshistoriska museet, Gamla Skolgatan 10

31 maj – 30 augusti
1800-talets Söderköping
Öppet dagligen kl 13-17
1800-talets Söderköping - en fotoutställning om de första söderköpingsbilderna.
Plats: Stadshistoriska museet, Gamla Skolgatan 10

25 juli – 6 september
Konsthantverksutställning
Öppet lördag – söndag kl 11-18
Ann Kåge har konsthantverksgalleri och butik i väderkvarnen på Korskulen i Söderköping.
Plats: Korskulen

23 juni – 30 augusti
Ylva och Toste – En interaktiv installation
Öppet måndag – fredag kl 10-18, lördag-söndag kl 10-15, stängt 16/8 och 23/8
Kliv in i det medeltida Söderköping tillsammans med Ylva och Toste.
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

5 september – 3 oktober
Vindens vingar – akvareller av Jussi Suominen
Öppet: Mån-tors kl 10-19, fre kl 10-18, lör kl 10-16
Vernissage 5 september kl 12
Utställningen består av ett tjugotal abstrakta akvareller av finska konstnären Jussi Suominen.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Lördag 22 augusti
Augustifest
Kl 14
För alla er som bor på kommunens äldreboende, serviceboenden, har hemtjänst eller vill glädjas med oss.
Fri entré
Plats: Söderköpings Brunn

Söndag 23 augusti
Gudstjänst på Capella Eumenica
Båt från Kungshällsudden kl 10 och kl 10.30.
Svenska kyrkan med biskop emeritus Martin Lönnebo och kyrkoherde Åsa Ström Broman. KFUM-kören.
Pris tur och retur 60 kr, barn 15 kr
Plats: Västra Gärsholmen, S:t Anna skärgård

Torsdag 27 augusti – söndag 30 augusti
Söderköpings Gästabud
Mer info och program på www.gastabud.se

Fredag 28 augusti
Medeltida ballader och visor med östgötsk anknytning
Kl 15-17
Marie Länne Persson, folkmusiker, gläntar på dörren till Slakas musikiska skattkammare i detta föredrag och prova-på-workshop.
Pris: 100 kr
Plats: Drothems församlingshem

Lördag 29 augusti
Hildegard av Bingen "Ordo virtutum"
Kl 13
Viveca Serviatus, forskare i gregoriansk sång och musiker, berättar om ett märkligt sångspel, som ibland kallas för den första västerländska operan.
Fri entré
Plats: S:t Laurentii församlingshem

Lördag 29 augusti
Barbariska trädgårdsmästare
Kl 16
Jens Heimdahl arkeobotaniker som forskar om odling, mat, dryck och medicin utifrån växtfynd, berättar om spår av tidig trädgårdsodling, medicin och ölbryggning.
Fri entré
Plats: S:t Laurentii församlingshem

Söndag 30 augusti
Gudstjänst på Capella Eumenica
Båt från Kungshällsudden kl 10 och kl 10.30.
Svenska kyrkan, Kolmårdens församling, med kyrkoherde Eva Ramstedt samt Krokeks kyrkokör.
Pris tur och retur 60 kr, barn 15 kr
Plats: Västra Gärsholmen, S:t Anna skärgård

Söndag 30 augusti
En metropol under hot
Kl 14
Dick Harrison, professor i historia och författare berättar om krig, plundring och stadsbränder i Söderköpings historia.

Evenemangskalender hösten 2015

Fri entré
Plats: S:t Laurentii kyrka
Lördag 5 september
Säl- och havsörnssafari
Kl 10-16
Upplev skärgårdens karaktär från inner- till ytterskärgård via båt. Föranmälan till Söderköpings turistbyrå, tel. 0121-181 60
Pris: 250 kr/vuxen, 75 kr/barn
Start från Mon.

Lördag 5 september – söndag 6 september
Östgotadagarna i Nedre Lagnö, S:t Anna
Öppet kl 10-17
Här hittar du turistinformation och café, hantverk, historiskt hus och aktiviteter för barn. Besök vår strandängspromenad eller den mer kuperade skogsstigen.
Plats: Turistinformationen i S:t Anna Nedre Lagnö.

Lördag 5 september – söndag 6 september
Prinsar och prinsessor på slottet
Öppet kl 10-17
Gå tipspromenad, dra upp en vinst i fiskdammen eller dubbas till riddare. Har ni tur kanske ni träffar både kungen och slottets spöke.
Ansiktsmålning kl 12.30-16.30.
Entré 50 kr/vuxen, barn gratis
Plats: Stegeborgs Slottsruin

Lördag 5 september – söndag 6 september
Loppis och hantverk på Tyrislöt Camping
Öppet kl 10-16
Östgotadagarna på Tyrislöt camping. Lördag: loppis. Besök vår övervåning med heminredning, hantverk och presenter.
Fri entré
Plats: Tyrislöt camping

Lördag 5 september – söndag 6 september
Östgotadagarna på Korskulen
Öppet kl 11-16
Café korskulen har extra öppet under helgen. Spelmansträff söndag kl. 11-13
Fri entré
Plats: Korskulen, Skönbergagatan 50

Lördag 5 september – söndag 6 september
Östgotadagarna på Prästgårdens inredning
Öppet kl 11-17
Gårdsbutik med liten cafédel som ligger i vacker kulturhistorisk prästgårdsmiljö. Här hittar ni inredning, presenter, skafferivaror och fina möbler.
Fri entré
Plats: Prästgården Östra Ryd

Lördag 5 september – söndag 6 september
Östgotadagarna på Tjärholms Skärgårdscafé
Öppet kl 11-17
Hembakat bröd från eget litet bageri. Vi serverar även den småkaka som kallas till årets Östgotabakverk.
Fri entré

Plats: Tjärholm, S:t Anna

Lördag 5 september – söndag 6 september
Östgöta smaker på Mon
Öppet lördag kl 12-20, söndag kl 12-17
Under Östgotadagarna använder vi östgötska råvaror på Mons Skärgårdskrog. Alla gäster bjuds på en förrett gjort på våra östgötska ärtor.
Fri entré
Plats: Mons skärgårdskrog, Mon

Söndag 6 september
Gudstjänst på Capella Eumenica
Båt från Kungshällsudden kl 10 och kl 10.30.
Teol. Stud. Lisa Danell.
Sånggrupp.
Pris tur och retur 60 kr, barn 15 kr
Plats: Västra Gärsholmen, S:t Anna skärgård

Tisdag 8 september
Nyfiken på Anna Doll
Kl 18.30
Anna Doll är ungdomspedagog och samordnare för Integration Flyktning Främjande. Hon berättar om integrationsarbetet och ensamkommande flyktningbarn i Söderköpings kommun
Pris: 100 kr, 60 kr för medlemmar
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 16 september
Nyfiken på Stefan Teleman
Kl 18.30
Stefan Teleman är konstnär från Norrköping, som nyss har gett ut boken Skvatt.
Pris: 100 kr, 60 kr för medlemmar
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Lördag 19 september
Kom och se Esters varieté!
Kl 14
Clownen Ester bjuder tillsammans med en tubaist på en familjeföreställning med trolleri, akrobatik och gosedjursdressyr. För barn 4-9 år.
Pris: 40 kr.
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Tisdag 22 september
Musikkäserier – Musik från Baltikum
Kl 17.30-19.00
Stig Jacobsson berättar om gripande människoöden och spelar såväl innerlig som storslagen musik.
Pris: 40 kr
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 23 september
Filosofiskt Forum
Kl 17-18
Vi har ett öppet samtal där vi tillsammans reflekterar över livet utifrån olika teman, tillsammans med diakon och socionom Lars Sundberg.
Tema: Frihet.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Lördag 26 september
Avslutningskväll på Pub Sumpen
Kl 20
Avslutningskväll på Pub Sumpen, hjälp oss att tömma kylarna!
Fri entré
Plats: Pub Sumpen, Tyrislöt camping

Onsdag 30 september
Filosofiskt Forum
Kl 17-18
Vi har ett öppet samtal där vi tillsammans reflekterar över livet utifrån olika teman, tillsammans med diakon och socionom Lars Sundberg.
Tema: Rädsla.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 30 september
Nyfiken på Kristina Sandberg
Kl 18.30
Kristina Sandberg, författare, berättar om hur triologin om Maj växte fram.
Pris: 100 kr, 60 kr för medlemmar
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 7 oktober
Filosofiskt Forum
Kl 17-18
Vi har ett öppet samtal där vi tillsammans reflekterar över livet utifrån olika teman, tillsammans med diakon och socionom Lars Sundberg.
Tema: Ensamhet.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 7 oktober
Hans Högberg och hans tavlor
Kl 18.30
Konstnärens dotter Pia Carsten berättar om sin far Hans Högberg och visar flera av hans tavlor.
Fri entré
Plats: Stadshistoriska museet.

Onsdag 14 oktober
Filosofiskt Forum
Kl 17-18
Vi har ett öppet samtal där vi tillsammans reflekterar över livet utifrån olika teman, tillsammans med diakon och socionom Lars Sundberg.
Tema: Bekräftelse.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 14 oktober
Molière – den absoluta sanningen
Nystart för Söderköpings Teaterförening med föreställningen "Molière – den absoluta sanningen".
Mer information på soderkoping.se/evenemang
Pris: 200 kr, 80 kr med scenpass.

Torsdag 15 oktober
Nyfiken på Gunnar Wetterberg
Kl 18.30
Gunnar Wetterberg, skribent, debattör, historiker med mera, pratar om Wal-

lenbergarna som också är titeln på hans senaste bok.
Pris: 100 kr, 60 kr för medlemmar
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 21 oktober
Filosofiskt Forum
Kl 17-18
Vi har ett öppet samtal där vi tillsammans reflekterar över livet utifrån olika teman, tillsammans med diakon och socionom Lars Sundberg.
Tema: Ilska.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Lördag 24 oktober
Havsöringssafari och gäddfiske
Kl 10-16
Vi letar upp platser där man har chansen att se lekande havsöring. Vi åker även till ett område där vi kan fiska gäddor från klipporna. Buss från Söderköpings resecentrum.
Föranmälan till Söderköpings turistbyrå, 0121-181 60
Pris: 150 kr/vuxen, 75 kr/barn och ungdom t.o.m. 18 år. Fiskespö 50 kr.

Lördag 24 oktober
Höstmarknad på Korskulen
Kl 11-17
Hantverksförsäljning vid campingstugorna. Fisketorget öppet, sagostunder.
Fri entré
Plats: Korskulen

Lördag 24 oktober
Guji Guji – en alldeles speciell anka
Kl 14
En rolig och spännande berättelse om likhet och olikheter, vänskap och att tänka själv. För barn 3-6 år.
Pris: 40 kr
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 28 oktober
Filosofiskt Forum
Kl 17-18
Vi har ett öppet samtal där vi tillsammans reflekterar över livet utifrån olika teman, tillsammans med diakon och socionom Lars Sundberg.
Tema: Vänskap.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Torsdag 29 oktober
Nyfiken på Lena Andersson
Kl 18.30
Lena Andersson är författare och debattör. Hon har skrivit böckerna "Egenmäktigt förfarande" och "Utan personligt ansvar".
Pris: 100 kr, 60 kr för medlemmar.
Plats: Stinsen, Margaretagatan 19

Onsdag 4 november
Filosofiskt Forum
Kl 17-18
Vi har ett öppet samtal där vi tillsammans reflekterar över livet utifrån olika teman, tillsammans med diakon och socionom Lars Sundberg.

Övriga evenemang

Lördag 22 augusti
Gammaldags kafferep
Kl 11-16
Pris: 90 kr
Plats: Thorstorps Gård

Tema: Saknad.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagan 19

Lördag 7 november
Superverklo
Kl 14
En pjäs om att befinna sig i olika världen, om flickan Sonja och daterspelsfiguren Superduperdino. För barn 3-8 år.
Pris: 40 kr
Plats: Stinsen, Margaretagan 19

Onsdag 11 november
Filosofiskt Forum
Kl 17-18
Vi har ett öppet samtal där vi tillsammans reflekterar över livet utifrån olika teman, tillsammans med diakon och socionom Lars Sundberg.
Tema: Hopp.
Fri entré
Plats: Stinsen, Margaretagan 19

Onsdag 11 november
Nyfiken på Johan Ehrenberg
Kl 18.30
Johan Ehrenberg, journalist mm om solcellsrevolutionen och hur den förändrar ekonomi, klimat och politik.
Pris: 100 kr, 60 kr för medlemmar
Plats: Stinsen, Margaretagan 19

Onsdag 25 november
Nyfiken på Maja Hagerman
Kl 18.30
Maja Hagerman är ungdomspedagog och samordnare för Integration Flykting Främjande. Om integrationsarbetet och ensamkommande flyktingbarn i Söderköpings kommun.
Pris: 100 kr, 60 kr för medlemmar
Plats: Stinsen, Margaretagan 19

Lördag 12 december
Embla – en flicka i mitt kosmos
Kl 14
En skuggspelsföreställning om barnets fascination av universum. För barn 3-8 år.
Pris: 40 kr
Plats: Stinsen, Margaretagan 19

Härsmegänget dansar vidare i Häradshammars bygdegård

Härsmegänget bildades 2009 och hade sin första dans i januari samma år. Ordet Härsmegänget kommer från en gammal beteckning på Häradshammars.

Nu dansar man en lördag i månaden åtta gånger per år. Det är alltid full fart på dansgolvet oavsett hur många besökare som kommer.

Orkestrarna vill gärna komma tillbaka för att spela så det finns alltid musik att välja på. Christina Botvidsson är den som bokar orkestrar och åker runt på danser och lyssnar för att hitta bästa musiken. Orkestrarna är inte bara lokala band, utan kommer från olika håll i landet t ex Hudiksvall, Ängelholm och Vingåker.

De senaste två åren har det kommit i snitt 103 personer på danserna. En del av publiken kommer ända från Grytgöl och Finspång, eftersom det går buss därifrån. Många kommer också från andra närliggande orter. Verksamheten drivs som en ideell förening och danspubliken

bör helst vara medlemmar, men man kan alltid komma och prova på innan man betalar medlemsavgift. Genom medlemskapet kan man ha tur att vinna vid en dragning under danskvällen. Just nu är det ca 120 medlemmar i föreningen.

- Föreningen har en stabil ekonomi. Så länge det rullar

på som hittills kan vi fortsätta, säger Håkan, ordförande i föreningen och fortsätter. Varje gång det ska bli dans samlas styrelse och arbetsgrupp under dagen och ställer i ordning lokalen och fixar smörgåsar och annat som finns i serveringen på kvällen. När alla dansare gått hem ska allt ställas i ordning igen. Det är en del

ideellt jobb förstås, men vi är ett glatt gäng som jobbar bra tillsammans.

- I början av juli var det dans på dansbanan som ligger i anslutning till bygdegården, men trots det fina vädret lysste gästerna med sin frånvaro. Det gör att nästa sommar avstår vi från att ordna dans på utedansbanan.

Under hösten kommer vi att dansa den 29 augusti till Icaros, 26 september till Nordbergs, den 24 oktober till Samzons och den 28 november till Wretaz. Vid oktoberdansen finns dansprogram för 2016 tillgängligt.

Salong Antoinette Eftr

Salongen startades 1964 av Ingrid Castenfall. 1981 började Maud Frejd som anställd. Hon tog över 2007. Maud är moster till Emilia Karlsson som nu är anställd.

Salongen utför allt inom modern hårvård. Emilia utför även hårförlängningar.

Vi arbetar mycket med svenska produkter, säger Maud.

- Utvecklingen inom branschen går fort. Det gäller att följa med.

- Vi deltar i kurser o visningar. Allt för att erbjuda våra kunder bästa möjliga service.

Yrket är inspirerande det är kul att göra folk fina tycker alla tre. Först pratar man här. det vill säga vad som passar just den kunden, sen kommer det viktiga o mysiga sociala språket. Det behövs också. Det är viktigt att alla känner sig välkomna o trivs hos oss, säger Maud.

Det Lilla Hönshuset

den charmiga gårdsbutiken på Stora Grönhög, Vikbolandet inbjuder till

Östgotadagarna 2015

Lördag och söndag den 5-6 september mellan kl 10 och 17

Vikbolandets nostalgitraktorklubb gästar oss även i år.

Oriflame och Köksdesign i Norrköping AB finns också på plats.

Vi serverar kaffe med hembakat och korb med bröd.

Annars ordinarie öppettider ända fram till jul: Torsdag och fredag 14 - 18 Lördag 10 - 14

Varmt Välkomna!
Marie & Ninni
0706-838620
www.detlillahonshuset.se

Emilia Karlsson erbjuder

25 % rabatt

på behandlingar

Drop In i mån av tid

Salong Antoinette
EFTR MAUD FREJD
0121-21137
RÅDHUSTORGET 614 34 SÖDERKÖPING

lilla tidningens redaktion ber att få önska alla läsare en riktigt trevlig höst!

Vi ses i julnumret 21 november

Bröllopsmässa på Husby Säteri

Unik 1700-tals slottmiljö inramar årets Bröllopsmässa

I slottssalongerna möter ni utställarna
Bekanta er med vad marknaden kan erbjuda just er
Passa på att fråga - ni får personlig rådgivning
Njut av bröllopsvisningar och underhållning

Välkomstdrink - Goodie-bag med förmånliga erbjudanden!

På ett romantiskt, inspirerande och trevligt sätt träffar ni personerna bakom företag och produkter. Ni får kontakter med experter som kan underlätta planeringen och genomförandet av ert bröllop

Bröllopsmässan arrangeras lördag den 17 oktober kl 16 - 20

Arrangörer

Guldmakeriet, Hårskaparna, Ängens Blommor, Tårtfix samt Husby Säteri

För info kontakta oss på; 0121-347 00, 0733-873604
irene@husbysateri.se www.husbysateri.se